

ORSZÁGOS VÍZÜGYI
FŐIGAZGATÓSÁG

Tervezési segédlet az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv készítéséhez

1.0 verzió

Készítette:

Magyar Mérnöki Kamara
Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozata

2023.01.15.

ORSZÁGOS VÍZÜGYI
FŐIGAZGATÓSÁG

A MI VÍZÜGYÜNK

ORSZÁGOS VÍZÜGYI
FŐIGAZGATÓSÁG

Téma vezetőik:

Jancsó Béla

Kun Csaba

Dr. Rác Tibor

Közreműködők:

Dr. Balatonyi László

Baross Károly

Cser Valéria

Csont Csaba

Domokos Ernő

Fekete György

Göncz Benedek

György Zsolt

Ivaskó Csaba

Jakus György

Janák Emil

Kolossváry Gábor

Major Veronika

Reich Gyula

TARTALOMJEGYZÉK

Bevezető.....	6
1. Meglévő állapot ismertetése	12
1.1. A település általános bemutatása, vízgazdálkodási környezete	12
1.1.1. A település általános bemutatása, intézményi és társadalomföldrajzi ismertetése	12
1.1.2. A település elhelyezkedése a vízgyűjtőn, vízrajzi leírása.....	14
1.1.3. A település meteorológia, hidrometeorológia adottságai.....	17
1.2. A településhez tartozó monitoring rendszerek elemek, ezekhez tartozó adatbázisok.....	18
1.2.1. Hidrometeorológia mérőállomások	19
1.2.2. Felszíni vizek - mérőállomások.....	19
1.2.3. Felszín alatti vizek - mérőállomások.....	20
1.2.4. Aszály monitoring hálózat	21
1.3. A település vízgazdálkodási elemei.....	21
1.3.1. Ivóvízellátás, vízbázis védelem	21
1.3.2. Szennyvízelvezetés és tisztítás.....	23
1.3.3. Települési csapadékvíz-gazdálkodás, helyi vízkárelhárítás	25
1.3.4. Termál és fürdővíz gazdálkodás, melegvíz és geotermikus-energia hasznosítás, rekreációs vízfelületek	27
1.3.5. Árvízvédelem	28
1.3.6. Dombvidéki, síkvidéki vízrendezés	29
1.3.7. Területi vízviszatartás, térségi vízelosztás, tógazdálkodás.....	30
1.3.8. Mezőgazdasági vízgazdálkodás, belvízgazdálkodás, aszálykárelhárítás	31
1.3.9. Vízminőség, vizes élőhelyek védelme.....	32
1.3.10. A folyók menti települések és a folyók vízgazdálkodási és rekreációs kapcsolata	33
1.4. Intézmények, partnerség.....	33
1.4.1. Vízügyi hatóság.....	33
1.4.2. Illetékes vízügyi szakigazgatási szerv	33
1.4.3. Víziközmű szolgáltató(k).....	34
1.4.4. Önkormányzat vízgazdálkodással összefüggő feladatai és hatáskörei ...	34
1.4.5. Egyéb vízgazdálkodással érintett szervezetek.....	35

1.4.6.	Civil szervezetek.....	35
2.	Szabályozási környezet, követelmények és kötelezettségek.....	36
2.1.	Terület-rendezési és fejlesztési tervek.....	36
2.1.1.	Országos területrendezési terv.....	37
2.1.2.	Megyei fejlesztési tervek	38
2.1.3.	Települési tervek.....	39
2.1.4.	Egyéb a település vízgazdálkodását érintő szakpolitikai kötelezettségek 40	
2.1.4.1.	<i>Települési környezetvédelmi program.....</i>	<i>41</i>
2.1.4.2.	<i>Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP)</i>	<i>41</i>
2.1.4.3.	<i>Közlekedésfejlesztési - Mobilitási terv.....</i>	<i>42</i>
2.1.4.4.	<i>Tájképvédelmi terv (tájrendezési terv).....</i>	<i>43</i>
2.2.	A település érintettsége a vízgazdálkodási tervekben	43
2.2.1.	Vízgyűjtő gazdálkodási tervi követelmények (KJT, VGT).....	44
2.2.2.	Nagyvízi mederkezelési terv (NMT).....	46
2.2.3.	Árvízi kockázatkezelési terv (ÁKK)	48
2.2.4.	Települési vízkárelhárítási terv	49
2.2.5.	Az önkormányzat vízkárelhárítási szervezete.....	51
2.2.6.	Polgármesterek felkészítése	53
2.3.	Klímaváltozás és klímaalkalmazkodás	53
2.3.1.	A klímaváltozás várható területi hatásai	54
2.3.2.	A terület klímaalkalmazkodással összefüggő vízgazdálkodási kötelezettségei.....	55
3.	A településfejlesztéshez kapcsolódó vízgazdálkodási célok, stratégia, feladatok meghatározása	56
3.1.	A település vízgazdálkodási állapotának értékelése	56
3.2.	A település vízgazdálkodásának jövője	57
3.2.1.	A település vízgazdálkodási céljainak meghatározása	57
3.2.2.	Fejlesztési, fejlesztendő területek, ehhez kapcsolódó feladatok beazonosítása.....	57
3.2.3.	A település előkészítés alatt lévő fejlesztési programjai	58
3.2.4.	Programok feladatok sorrendisége, egymásra hatása.....	58
3.3.	A település integrált vízgazdálkodásával összefüggő feladatok.....	58

- 3.3.1. A közös vízgyűjtő területen elhelyezkedő települések koordinációja 58
- 3.3.2. Az ITVT megvalósításának nyomon követése, módosítása, felülvizsgálat
59

ITVT térképi mellékletei 60

1. tervlap – Áttekintő helyszínrajz – M 1:100 000..... 62
2. tervlap – Település közigazgatási területét bemutató helyszínrajz – M 1:10
000 63
3. tervlap – A település víziközmű rendszer bemutató helyszínrajz – M 1:10 000
64
4. tervlap – A település felszíni és felszínalatti vizeit bemutató helyszínrajz –
M 1:10 000..... 65

**Kiegészítő melléklet: Segédlet az Önkormányzat részére a települési vízkárelhárítással
kapcsolatos felkészülés és teendők meghatározásához 66**

1. számú segédlet - ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZTŐ (POLGÁRMESTER)
RÉSZÉRE 66
2. számú segédlet – AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZETI BEOSZTÁS70
3. számú segédlet – TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI SZERVEZET
FELÉPÍTÉSE [FOLYAMATÁBRA] 71
- 3.1. AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZETBEN RÉSZTVEVŐK ÉS
FELADATAIK..... 72
4. számú segédlet – A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSHOZ IGÉNYBE VEHETŐ
ERŐFORÁSSOK ADATAI ÉS BESZERZÉSI LEHETŐSÉGEI..... 76
5. számú segédlet – A VÉDELMI NAPLÓ VEZETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS
SZABÁLYAI..... 78

Előszó

A **vízgazdálkodás** a természet vízháztartásának a társadalom szükségleteivel való optimális összehangolására irányuló műszaki, gazdasági és igazgatási tevékenység. A fenti tevékenységek során a természet és a környezet megóvását állandóan szem előtt kell tartani, figyelemmel az ide vonatkozó hazai és nemzetközi előírásokra.

(Online Vízügyi Szótár szerinti definíció)

„Az **integrált vízgazdálkodás** lényegét tekintve koordináció, Arra irányul, hogy minden olyan tervet, tevékenységet térben és időben összehangoljanak, amelyek kapcsolatba kerülnek a természet vízháztartásával”

(Orlóczy 2007)

A hazai vízgazdálkodás egyik legkomolyabb feladata és egyben kihívása a települési vízgazdálkodás hatékonyságának fejlesztése annak érdekében, hogy a települések felkészülhessenek a környezeti és társadalmi változásokra. A települési vízgazdálkodás egy olyan komplex több tényezős rendszer (a környezetvédelem, az ipar és mezőgazdaság, a lakhatás, valamint a meglévő és új infrastruktúra fejlesztés összehangolása), melynek sikeressége a településen, társadalmi konszenzuson alapul és közösségileg kialakított megoldásokon múlik. Fontos továbbá, hogy egységes szemléletű, koherens tevékenységcsoportként, a műszaki, intézményi, szabályozási és finanszírozási, valamint a környezeti és a fenntarthatósági szempontok együttesen legyenek figyelembe véve.

A település fejlődése, fejlesztése a településrendezési eszközökön keresztül formálódik, és ezen keresztül hatással van a vízgazdálkodásra (pl.: az elvezetendő csapadékvíz mennyiségére), viszont az is igaz, hogy a település vízgazdálkodása hatással van a településre annak fejleszthetőségére, fejlődésére.

Ezen kölcsönhatás, ami szükségessé teszi egy település számára, hogy foglalkozzon a települését érintő vízgazdálkodási kérdésekkel. Ezen kölcsönhatás teszi szükségessé az integrált szemléletet és az érdekelték aktív bevonását a döntéshozatalba. Ehhez viszont szükséges egy olyan alapidokumentum, lásd: **Integrált Települési vízgazdálkodási Terv (ITVT)**, amely egységes szerkezetben tárgyalja és értékeli a település különböző vízgazdálkodási elemeit és rámutat a településfejlesztési elképzelésekkel való kapcsolódási pontokra.

A sokirányú és sok felületen egymással összefonódó vízgazdálkodási feladatoknak, fejlesztésüknek, működtetésüknek a kérdése a **Nemzeti Vízstratégia**ban is kiemelt helyet kapott. A Nemzeti Vízstratégia tervezésről szóló fejezete az alábbi megállapításokat tartalmazza:

„A vízgazdálkodási tervek valóra válásának a kulcskérdése a területhasználat. Ezért (is) alapvető fontosságú (1) a területfejlesztési és a területrendezési célt szolgáló tervek, valamint (2) az épített környezet alakítását és védelmét szolgáló tervezési rendszerrel való kapcsolat, a terület- és településfejlesztési koncepciókba, integrált stratégiákba, eszközökbe való minél mélyebb beépülés. Az elmúlt évekhez képest előrelépés, hogy az e terveket megalapozó vizsgálatok tartalmi követelményei ⁽¹⁾ között megjelentek vízgazdálkodási elemek, de ezek szétszórtak, fogalmilag rendezetlenek, hiányzik az integrált vízgazdálkodást megalapozó egységes vizsgálat a terület- és településfejlesztésben. Ezért szükséges a vonatkozó rendelet módosítása, hogy a megalapozó vizsgálatokban és tervekben a szakmailag összetartozó vízgazdálkodási tárgykörök önálló fejezetben jelenjenek meg, ehhez készüljön országosan egységes útmutató.

A területhasználati kategóriák között hagyományosan létező az úgynevezett „vízgazdálkodási terület”. Hiányzik ennek a differenciálása és az építési szabályok között a vízgazdálkodási tartalmi elemek előírása. „

Mindezeket alátámasztja a Nemzeti Vízstratégia definiált 4. fő céljának („minőségi víziközmű-szolgáltatás és csapadékvíz-gazdálkodás megvalósítása, elviselhető fogyasztói teherviselés mellett”) kiemelt rész céljaként **az integrált települési vízgazdálkodási tervek módszertanának kialakítási igénye**, bevezetésének és összekapcsolásának szükségessége a településfejlesztés tervezési, döntési folyamatába.

Jelen segédlet célja az **Integrált Települési vízgazdálkodási Tervet (ITVT)** készítő tervezők számára útmutatást adni a célszerű dokumentáció kialakításában, illetve az elvárható tartalom megadása a szöveges leírás és a mellékletek, segédletek alapján.

Jelen segédlet Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozatának koordinálásával az Országos Vízügyi Főigazgatóság (OVF) közreműködésével készült.

¹ 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet

Az ITVT célja és definíciója:

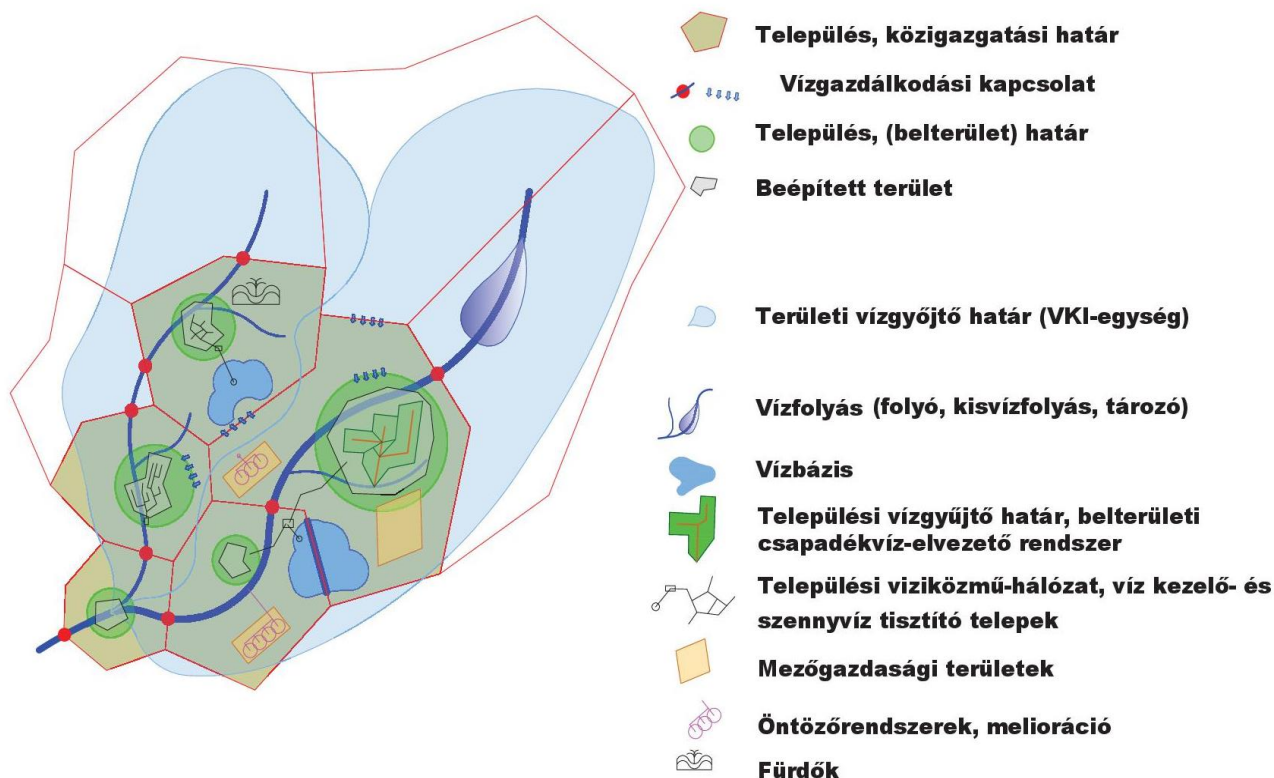
A település környezeti, társadalmi és szociális, a vízzel és víz állapotokkal kapcsolatos igényeit kielégítő olyan **vízgazdálkodási alapidokumentuma**, mely gazdaság- és környezettámogató, fenntartható vízgazdálkodási feladatokat és azok alapjait egységes, működtethető rendszerben mutatja be.

Az ITVT integrálja, és biztosítja a kapcsolatot:

- a település napi működése és a település vízgazdálkodási elemei között,
- a települési vízgazdálkodási elemek között,
- a településfejlesztési elemek és a település vízgazdálkodási elemei között.

Cél, hogy az ITVT-n keresztül a települési vízgazdálkodás elemei és ezzel kapcsolatos teendők, kötelezettségek beépüljenek a település napi működési ügymenetébe és fejlesztési terveibe, ezáltal biztosítva a település hatékony működtetését és a vízgazdálkodással összefüggő szakmai feladatokat, kötelezettségek ellátását.

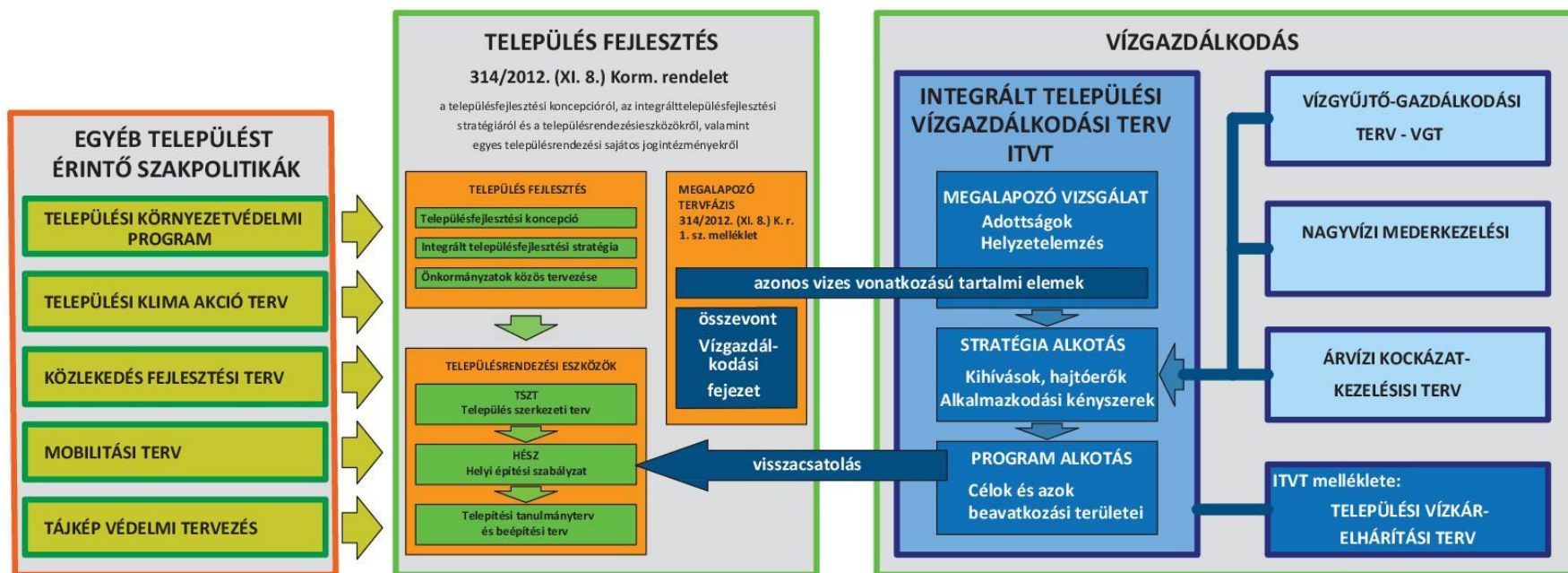
Az **ITVT tervezési területe a település közigazgatási területe**, belehelyezve a települést vízgyűjtőbe, illetve ezen belül értelmezve a települési vízgyűjtőket, valamint a tervezési határon jelentkező input és output kapcsolatokat, hatásokat.

A települések közigazgatási területe összességében lefedik az ország teljes területét. Ez egyben azt is jelenti, hogy nincs olyan vízgyűjtő terület, a vízgyűjtőnek olyan része, ami ne tartozna valamely település közigazgatásához.

Településfejlesztés - Vízgazdálkodás kapcsolata

ITVT helye a településfejlesztés tervezési rendszerében

Az ITVT megrendelője, kedvezményezettje:

Az ITVT a település számára készítendő alapidokumentáció. Ennek megfelelően kell elkészíteni, szövegezni annak érdekében, hogy a település számára érthető és lényeges információkat tartalmazza. Ennek alapján az ITVT a település döntéshozatalának megalapozását szolgálja tekintettel a vízgazdálkodási szempontokra.

Az ITVT-t az Önkormányzat képviselő testületének kell elfogadni (saját ügyrendjük alapján) a benne szereplő megállapításokat, feladatokat magára nézve iránymutatónak elismerni.

Az ITVT készítő általános feladatai:

- **Beszerezni** a települést érintő, a település vízgazdálkodásával összefüggő alapidokumentációkat, ismereteket.
- **Egyeztetni** a területi vízgazdálkodásban érintett szervezetekkel (VIZIG, Víziközmű szolgáltató(k), TVT, Önkormányzat, stb.).
- Az egyeztetéseken interjúk alapján kapott információknak, dokumentációk vízgazdálkodással összefüggő munkarészeinek **kivonatolása, összegzése.**
- A település vízgazdálkodási kérdéseire hatást gyakorló településfejlesztési elképzelések összegyűjtése.
- **Kiértékelés,** erősítő hatások, összefüggések, egymásra épülések, ellentmondások bemutatása.
- **Beavatkozási prioritások meghatározása, ajánlások megfogalmazása.**
- Az adatok, előírások, kööttségek **térképi megjelenítése.**

Az ITVT tartalmát tekintve a település számára készített összefoglaló, terjedelmét tekintve röviden és tömören, lényegre törően kell elkészíteni. El kell kerülni a készítés során felhasznált vízgazdálkodási és egyéb dokumentációkban leírtak teljes körű átvételét, ismétlését, az adott részterületekre vonatkozóan összegzést kell megadni, illetve meg kell adni a hivatkozást a részletes dokumentációk, adatok elérhetőségére vonatkozóan. Összességében rövid és összegző bemutatásra, értékelésre kell szorítkozni annak érdekében, hogy a fejezetek egy könnyen átlátható és valós képet adjanak a településről és a településre jellemző, arra hatást gyakorló vízgazdálkodási elemekről.

Az ITVT-nek feladata feltárni a település vízgazdálkodására vonatkozó adatokat, azok hozzáférhetőségeit, viszont nem feladata az esetleg hiányos nem rendelkezésre álló adatok pótlása. Nem szabad az ITVT-ben adatsorokat megadni, mellékelni! Az ITVT-nek nem feladata tervezési alapadatok biztosítása! Az ITVT-ben a megadott táblázatok szerint kell a település vízgazdálkodására vonatkozó összegző, indikatív adatokat megadni. Abban az esetben, ha nem áll rendelkezésre adat, vagy adatsor akkor ezt a megadott helyen kell jelezni. A táblázatokat a megadott tartalmi és formai keretek

mentén kell kitölteni, használni, amennyiben a település vízgazdálkodására vonatkozó meghatározó, de a megadott táblázatban előzetesen nem szereplő adat információ megadása szükséges azt kiegészítő táblázatban, megjegyzésként kell szerepeltetni.

Az ITVT készítése során a tervezési segédletben megadott tartalomjegyzék fejezeteit kell használni. Azon fejezetek esetében, amire nem áll rendelkezésre megfelelő adat, információ a település tekintetében a fejezet megtartása mellett ezt a tényt kell megállapítani.

Összességében az ITVT készítőjének a feladata egy olyan, a település vízgazdálkodására vonatkozó lényeges információkat, adatokat, összefüggéseket bemutató tömör és jól érthető dokumentáció elkészítése, amely az önkormányzat számára jól használható és megfelelő szakmai alapot ad a településfejlesztéssel kapcsolatos döntésekhez!

1. Meglévő állapot ismertetése

Az első fejezetben kell bemutatni a település főbb, az ITVT szempontjából, azaz a település vízgazdálkodásával összefüggő meghatározó adatokat, információkat. Ide tartozik egyebek mellett, a település általános bemutatása főbb, a települést jól jellemző adatok megadása, a domborzata, vízgazdálkodási környezete, illetve a rendelkezésre álló monitoring állomások, és egyéb a település vízgazdálkodásával összefüggő, arra hatást gyakorló tevékenységek ismertetése.

1.1. A település általános bemutatása, vízgazdálkodási környezete

1.1.1. A település általános bemutatása, intézményi és társadalomföldrajzi ismertetése

A fejezetben a település általános intézményi és társadalomföldrajzi jellemzését kell megadni annak érdekében, hogy érzékelhető legyenek a település általános körülményei, környezete, amellyel a település vízgazdálkodása összefügg, ami a település vízgazdálkodására hatással van.

Főbb ismertetendők:

- A település földrajzi táji elhelyezkedése, közigazgatási határa, a település lényegesebb településrészeinek megnevezése, bemutatása.
- A település és közigazgatási környezetének bemutatása, megye, szomszédos települési önkormányzatok közigazgatási helyzete, szerepe a térségben.
- A település rövid, összegző bemutatása, főbb jellemző sajátosságok, amelyek a település vízgazdálkodásával összefüggnek, kihatnak.
- A lakókörnyezet, termelő ipar, mezőgazdaság, turizmus, egyéb vízhasználat szempontjából meghatározó jellemzők megadása.
- A település jelentősebb intézményeinek, ipar, mezőgazdasági termelő tevékenységének megadása, főbb jellemzőivel.
- A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény IV. fejezet hatálya alá tartozó létesítmények bemutatása, a település vízgazdálkodására való hatásuk üzemeltetés, üzemzavar, súlyos baleset során.

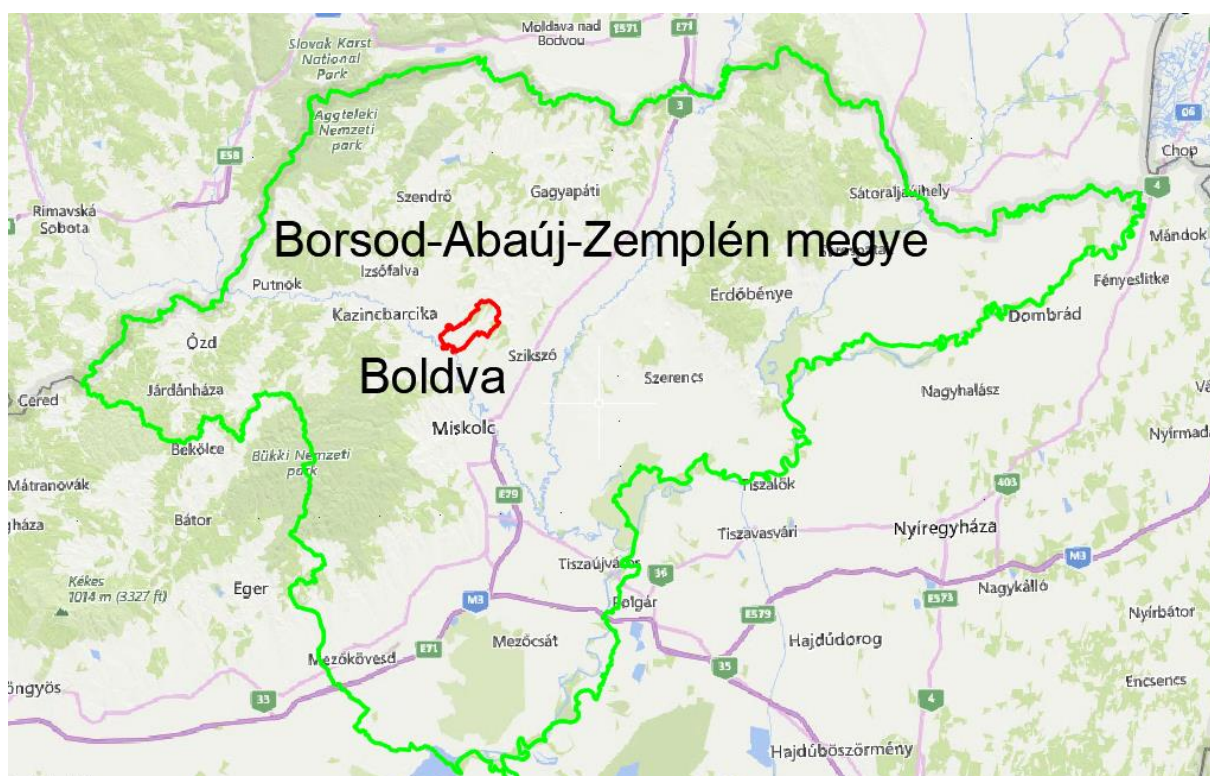
A település főbb statisztikai adatainak megadása az alábbi táblázatos formában, 20 évre visszatekintve 5 éves időlépcsővel.

Forrás: Központi Statisztikai Hivatal

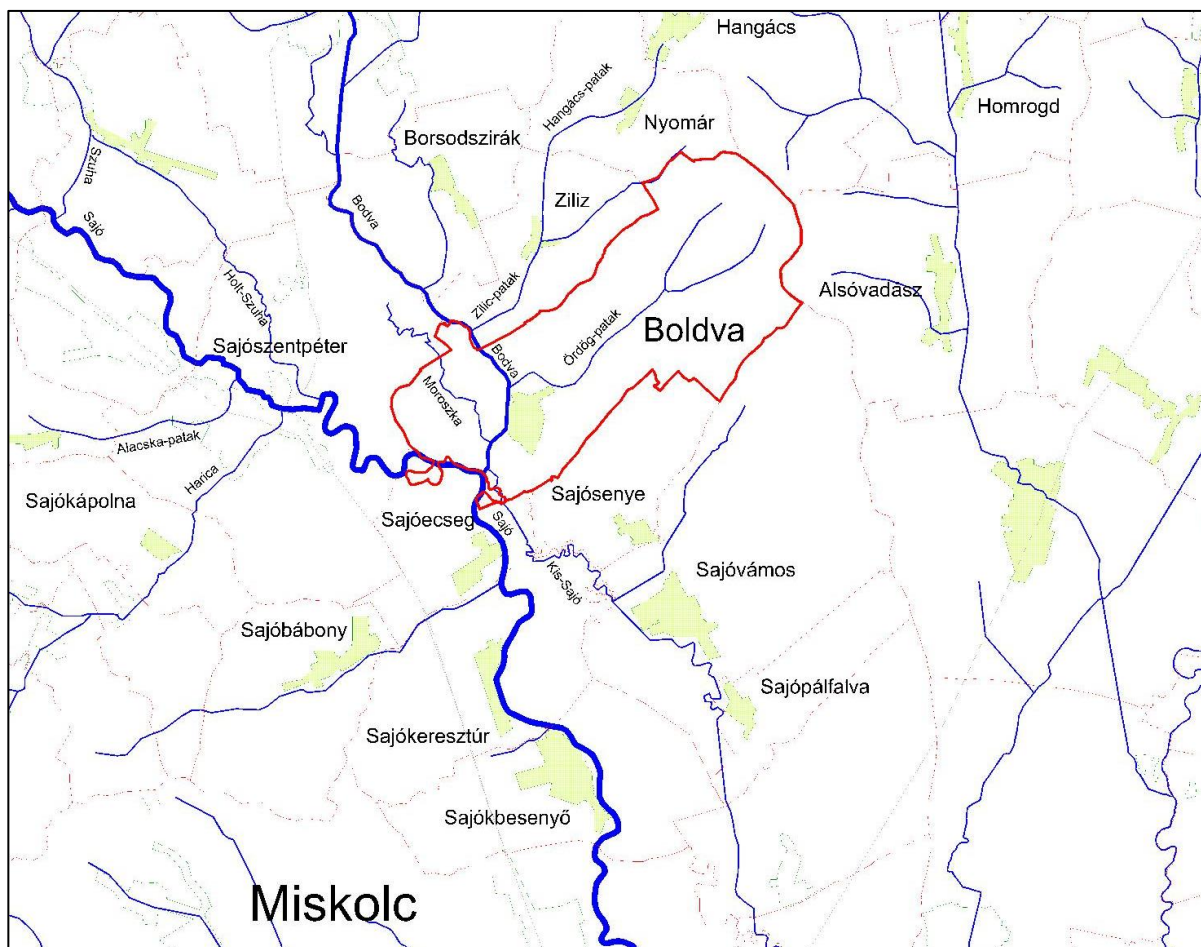
(https://www.ksh.hu/apps/hntr.telepules?p_lang=HU&p_id=17941)

1. táblázat: A település főbb statisztikai adatai

évszám	népességi adatok		területi adatok		
	Népesség száma (fő)	Lakások száma (db)	belterület (ha)	külterület (ha)	összesen (ha)
2000	100 000	10 000	10	1	11
2005					
2010					
2015					
2020					

1. ábra: A település megyén belüli elhelyezkedése

2. ábra: A település közigazgatási határa és környező települések

1.1.2. A település elhelyezkedése a vízgyűjtőn, vízrajzi leírása

A fejezetben összefoglaló jelleggel be kell mutatni, hogy a település a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (a továbbiakban: VGT) szerint milyen fő és részvízgyűjtőn helyezkedik el, a település elhelyezkedése, hogy függ össze az alvízi és felvízi kapcsolataival. A fejezetben továbbá felsorolásszerűen meg kell adnia azon főbb vízgazdálkodási elemeket (pl.: folyók, kisvízfolyások, állóvizek, jelentősebb vízgazdálkodási létesítmények stb.), amelyek a településen megtalálhatók függetlenül attól, hogy a VGT-ben esetleg nem szerepel.

Forrás: VGT3

<https://vizeink.hu/vizgyujto-gazdalkodasi-terv-2019-2021/vgt3-elfogadott/>

Főbb ismertetőik:

- Település jellegének ismertetése domborzati (síkidéki, dombvidéki jelleg), geológiai, hidrogeológiai, vízgazdálkodási szempontok, a kistáj kataszter alapján (Dövényi (szerk.), 2010: szerk.: Dövényi Zoltán: Magyarország kistájainak katasztere, az első kiadást szerkesztette: Marosi Sándor és Somogyi

Sándor, Második, átdolgozott és bővített kiadás (magyar nyelven), Budapest: MTA Földrajztudományi Kutatóintézet (2010). ISBN 978-963-9545-29-8; Csorba Péter: Magyarország kistájai. Kiadó: Meridián Táj- és Környezetföldrajzi Alapítvány, Debrecen, 2021. ISBN: 978-963-89712-4-1).

- VGT szerint milyen tervezési egységet érint a település, azon belül melyik vízfolyás(ok) vízgyűjtőjére esik.
- A település közigazgatási határán kívüli vízgazdálkodással összefüggő kapcsolatok (érintett önkormányzatok), hatások, a települést érintő összefüggések bemutatása.
- A település területén található rész-vízgyűjtők megnevezése, lehatárolása, az ott található vízfolyások felsorolása.
- Annak megadása, hogy a területről rendelkezésre áll-e elérhető módon légi ortofotó, lidar, terep felmérés, illetve, hogy a felmérés mikor készült, milyen formában áll rendelkezésre. (<https://efold.gov.hu/#ProductSearchHome>)
- Annak ismertetése, hogy a település vízfolyásainak geodéziai felmérése megtörtént-e, milyen meder adatok állnak rendelkezésre; amennyiben ilyen felmérés nem áll rendelkezésre, illetve nem történt, akkor ezt is jelezni szükséges.

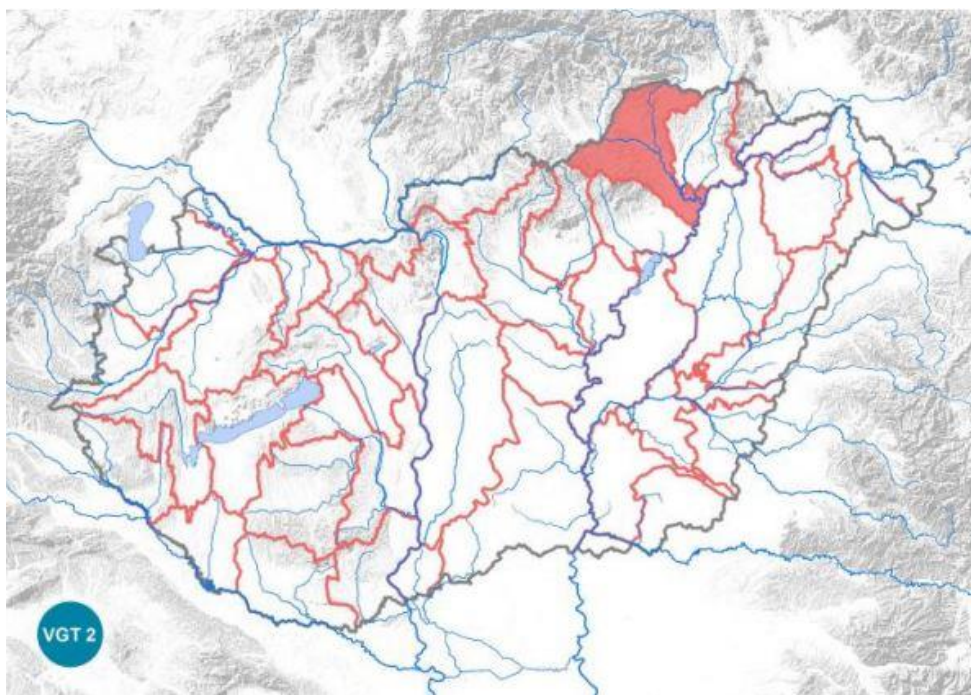
Település vízfolyásainak, állóvizeinek a megnevezése, felsorolása, valamint a főbb vízgyűjtő és vízrajzi adatok táblázatos megadása az alábbiak szerint. (A részletesebb bemutatás, ismertetés és az egyes vízgazdálkodási elemekre vonatkozó főbb vízrajzi és statisztikai adatokat az 1.3 pont megfelelő fejezetében kell szerepeltetni.)

2. táblázat: A település vízfolyásai

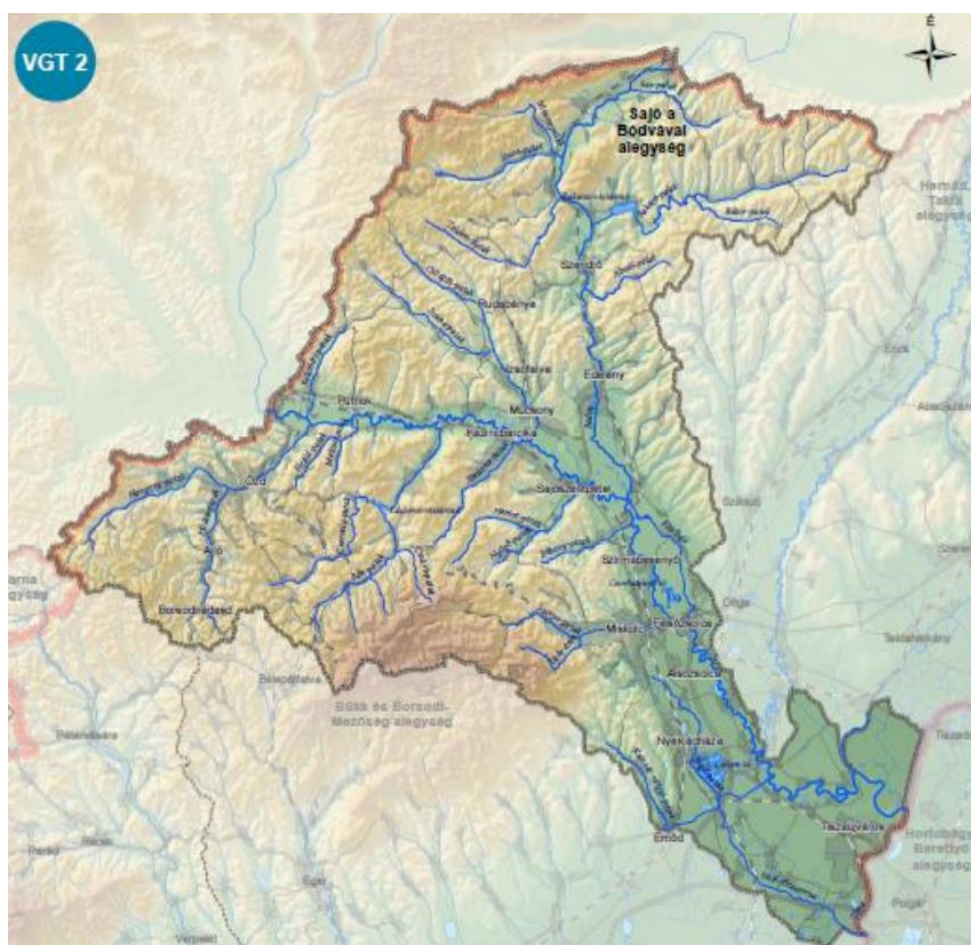
srsz.	Vízfolyás megnevezése	Hossza (km)	Vízgyűjtőterület mérete (km ²)	Meder felmérés (van - évszám /nincs)
1.				
2.				
...				

3. táblázat: A település állóvizei

srsz.	Állóvíz megnevezése	Víztérfogat (m ³)	Vízfelület mérete (km ²)	Meder 10 évnél nem régebbi felmérése (van/nincs)
1.				
2.				
...				

3. ábra: A települést érintő vízgazdálkodási alegység

4. ábra: A települést érintő vízgazdálkodási alegység áttekintő ábrája

1.1.3. A település meteorológia, hidrometeorológia adottságai

A fejezetbe rövid összefoglaló jelleggel meg kell adni a település meteorológiai és hidrometeorológiai adottságait. Ide tartoznak az éghajlati adottságok, csapadékviszonyok bemutatása, rövid jellemzése.

Főbb ismertetőjelek:

- A település és környezetének vízgazdálkodási vonatkozású meteorológiai adottságainak bemutatása.
- Általános éghajlati jellemzők, adottságok azok esetleges változása az elmúlt időszakok alapján.
- A települést érintő időjárási anomáliák, szélsőségek, amik a településen feljegyzésre kerültek, felsorolva időpontok megadásával.

A településre vonatkozó meghatározó és mértékadó adatok táblázatos megadása az alábbiak szerint:

A Meteorológiai Adattár az alábbi LINK-en érhető el:

https://odp.met.hu/climate/observations_hungary/

4. táblázat: A település főbb meteorológiai adatai*

Hőmérséklet éves minimum (C°)	
Hőmérséklet éves átlag (C°)	
Hőmérséklet éves maximum (C°)	
Hőmérséklet napi maximum (C°)	
Csapadékösszeg éves átlag (mm)	
Csapadékösszeg éves maximum éves (mm)	
Csapadékösszeg éves minimum (mm)	
Csapadékösszeg napi maximumi (mm)	
Csapadékösszeg **rövid idejű maximum (mm)	

* elérhető legtagabb időintervallum alapján (például: 10, 20, 30 év)

** egy (0-3 óra közötti) intenzív csapadékesemény alatt leesett csapadék összeg

5. táblázat: Csapadékra jellemző egyéb adatok

Állomás neve	Csapadék [mm]												Éves átlag	Évek intervallum
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.		

Megadandó a településre vonatkozó csapadékintenzitási adat az alábbi táblázatos formában:

Forrás: OMSZ (Országos Meteorológiai Szolgálat)

<https://www.met.hu/eghajlat/csapadekintenzitas/>

6. táblázat: A település csapadék intenzitás adatai

intenzitás (mm/h)	10 perces	20 perces	30 perces	60 perces
1 éves, 100%-os				
2 éves, 50%-os				
4 éves, 25%-os				
5 éves, 20%-os				
10 éves, 10%-os				
20 éves, 5%-os				
50 éves, 2%-os				
100 éves, 1%-os				

1.2. A településhez tartozó monitoring rendszerek elemek, ezekhez tartozó adatbázisok

A fejezetekben azon mérőállomásokat és monitoring rendszereket kell ismertetni, amelyek a település vízgazdálkodásával összefüggésben végeznek méréseket, monitoringozást a területen. Amennyiben a település közigazgatási területén nem található adott vízgazdálkodással összefüggésben mérő-, monitoring állomás, vagy rendszeresen vizsgált egyéb mérési pont, akkor a településhez legközelebbit kell megadni, amely adatai jellemzőek, meghatározóak a település tekintetében. **Az ITVT-ben nem kell megadni, szerepeltetni mérési adatsorokat!**

A mérőállomás(ok), pontok rövid bemutatása során meg kell adni, hogy az egyes mérőállomások, pontok, mióta üzemelnek, milyen rendszerességgel történik az adatrögzítés, mérés, ki üzemelteti, az adatok milyen módon hozzáférhetők, szerezhetők be. (pl.: hozzáférhetők-e, nyílt adtok, vagy adatszolgáltatási díj ellenében szerezhetők-e be?)

Az ITVT készítőjének meg kell keresni azon szervezeteket, akik a területen mérőállomásokat, pontokat üzemeltetnek annak feltárása érdekében, hogy a területen üzemelő mérőállomások bemutatathatók legyenek.

- Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ)
- Vízügyi Igazgatóság (OVF/VIZIG)
- Víziközmű szolgáltató(k)

- Önkormányzat
- Egyéb Állami közintézmény, Kormányhivatal
- Oktatási, kutató intézmény
- Egyéb (pl.: időkép, magán, vállalkozás stb.)

A mérőállomások elhelyezkedését a 4. tervlapon kell megjeleníteni.

1.2.1. Hidrometeorológia mérőállomások

Röviden ismertetendő a mérőállomások működése, működtetésére vonatkozó információk. Szöveges kiegészítése, szükség szerinti értelmezése a táblázatban szereplő adatoknak, információknak.

A mérőállomás főbb jellemzőit az alábbi táblázat szerint kell megadni:

7. táblázat: Hidrometeorológiai mérőállomások

mérőállomás megnevezése:		
üzemeltető:		
tulajdonos:		
EOV koordináta:	x: XXXXXX.XX	y: YYYYYY.YY
telepítés időpontja:	2000.01.01	
adatok elérhetősége:		
megjegyzés:		
mért paraméterek:		
<i>paraméter „a” megnevezése</i>		
<i>paraméter „b” megnevezése</i>		
...		

1.2.2. Felszíni vizek - mérőállomások

Röviden ismertetendő a mérőállomások működése, működtetésére vonatkozó információk. Szöveges kiegészítése, szükség szerinti értelmezése a táblázatban szereplő adatoknak, információknak.

A mérőállomás főbb jellemzőit az alábbi táblázat szerint kell megadni:

8. táblázat: Felszíni víz – mérőállomások/pontok

mérőállomás megnevezése:		
víztest, vízfolyás neve:		
telepítés szelvénye:		
üzemeltető:		
EOV koordináta:	x: XXXXXX.XX	y: YYYYYY.YY
„0” pont magassága (mBf):		
telepítés/mérés éve,	2000.01.01	
időpontja:		
adatok elérhetősége:		
megjegyzés:		
mért paraméterek:		
<i>paraméter „a” megnevezése</i>		
<i>paraméter „b” megnevezése</i>		
...		

1.2.3. Felszín alatti vizek - mérőállomások

Röviden ismertetendő a mérőállomások működése, működtetésére vonatkozó információk. Szöveges kiegészítése, szükség szerinti értelmezése a táblázatban szereplő adatoknak, információknak.

A mérőállomás főbb jellemzőit az alábbi táblázat szerint kell megadni:

9. táblázat: Felszín alatti vizek - mérőállomások

mérőállomás megnevezése:		
felszín alatti víztest neve:		
üzemeltető:		
EOV koordináta:	x: XXXXXX.XX	y: YYYYYY.YY
Kút peremmagassága (mBf):		
kút terep és talpmélysége (mBf):		
Kút típusa:		
Vízhasználat típusa:		
telepítés időpontja:	2000.01.01	
adatok elérhetősége:		
megjegyzés:		

mért paraméterek:	
<i>paraméter „a” megnevezése</i>	
<i>paraméter „b” megnevezése</i>	
...	

1.2.4. Aszály monitoring hálózat

A fejezetben kell megadni, hogy a településen, illetve annak környezetében van-e aszály monitoring hálózati elem. Amennyiben nincs a településen talajnedvesség mérés, akkor a fejezetcím megtartása mellett kell ezt szerepeltetni.

Amennyiben a település területén üzemel aszálymonitoring, talajnedvesség mérő hálózat röviden ismertetendő a mérőállomások működése, működtetésére vonatkozó információk.

Vonatkozó adatok elérhetők a <https://aszalymonitoring.vizugy.hu> webhelyen.

1.3. A település vízgazdálkodási elemei

A fejezetben kell bemutatni az egyes a település vízállapotait befolyásoló, arra hatással lévő vízgazdálkodási elemeket, illetve az adott vízgazdálkodási elem településre vonatkozó érintettségét. Röviden ismertetni kell az alfejezetek szerint adott vízgazdálkodási elem főbb jellemzőit, kapcsolatát a településsel, a település működésével. Ide tartozik az egyes rendszerek elemeinek vázlatos, lényegi ismertetése, a szolgáltatásra, működésre vonatkozó fő jellemző adatok bemutatása, valamint az intézményi, üzemeltetői háttér leírása.

Azon vízgazdálkodási elem esetében, amely nem jelenik meg a településen, a fejezetcím megtartása mellett ezt kell szerepeltetni.

A település főművi rendszerét, jellemző vízgazdálkodási elemeit a 3. és 4. tervlapon kell megjeleníteni.

1.3.1. Ivóvízellátás, vízbázis védelem

A fejezetben be kell mutatni a település ivóvízellátását és vízbázisvédelmét. Meg kell jelölni a vízellátó rendszert üzemeltető szervezetet, annak székhelyét és a helyi rendszert üzemeltető szervezeti egység elérhetőségét. Fel kell sorolni a település vízellátását biztosító vízbázisokat, jellegükkel és kapacitásukkal. Jellemezni kell a település vízbázisvédelmi helyzetét, elsősorban a vízügyi igazgatóságok, a termelő kutakat üzemeltető vállalatok és a kormányhivatal érintett főosztályainak adatai alapján. A hálózatról rövid leírást kell adni, amely a vízvételi helyekre, a

vízműtelepekre, egyéb nagyobb létesítményekre, valamint a törzshálózat hosszára (a házi bekötővezetékek nélkül) terjed ki. Be kell mutatni a rendszer üzemeltetésével kapcsolatos fő adatokat, az éves fogyasztást, az elméleti kapacitást, a veszteség mértékét, amennyiben ez elérhető. Amennyiben több települést ellátó – térségi, kistérségi – rendszer részeként van ivóvízellátás a településen, úgy a fentieket kell értelemszerűen leírni.

A vízellátással kapcsolatos adatokat a vízellátó rendszer műszaki jellemzését a szolgáltatóval folytatott egyeztetés alapján kell megadni.

Főbb ismerttetendők:

- Üzemeltető, szolgáltató bemutatása, rövid ismertetése (tulajdonosi szerkezet, egyéb az alponthoz tartozó lényeges információ stb.)
- A rendszer főművi elemeinek, a vízellátás létesítményei és állapotuk áttekintő jellegű bemutatása, ismertetése (víztermelő, víztisztító mű, elosztóhálózat, víztárolók).
- A település vízellátását biztosító vízbázis ismertetése, helyének megjelölése, amennyiben a település területén található, akkor jellegének, kapacitásának, a vízbázisvédelem helyzetének, így a védőidom helyének és kiterjedésének rövid leírása, jogi helyzete.
- Üzemeltetői állapotértékelés.
- Vezetékes vízellátás tartós kiesése esetén a település ivóvízzel való szükségellátásának módja.

10. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatai (1)

ITVT készítését megelőző 5 év adatai	Település összes ingatlan száma (db)	Ivóvízhálózatba bekötött lakásszámok (db)	Településen szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Háztartásoknak szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Egyéb; intézményi, gazdasági célra szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)	Üdülőknek szolgáltatott víz mennyisége (m ³ /év)
2018						
2019						
2020						
2021						
2022						

* Adatforrás: üzemeltetői adatszolgáltatás és KSH adatok

11. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatok (2)

	Termelt ivóvíz (m ³)		Számlázott ivóvíz (m ³)	
	éves átlag	napi átlag	éves átlag	napi átlag
2000				
2005				

2010				
2015				
2020				
ITVT készítést megelőző év				

12. táblázat: A település ivóvízellátására vonatkozó főbb adatok (3)

Maximum napi vízfogyasztás (m ³ /d)	
Minimum napi vízfogyasztás (m ³ /d)	

13. táblázat: A település kiemelt intézményi, ipari fogyasztói

	Fogyasztó megnevezése	Vízfogyasztás	
		*napi átlag (m³/d)	éves lekötött (m³/év)
Intézményi			
1.			
2.			
...			
Ipari, termelői, egyéb nagyfogyasztó			
1.			
2.			
...			

* ITVT készítés megelőző év alapján megadva

1.3.2. Szennyvízelvezetés és tisztítás

A fejezetben vázlatosan be kell mutatni a település szennyvízelvezető rendszerét, valamint a szennyvíztisztítás megoldását, és az ezekre vonatkozó információkat. Meg kell jelölni a rendszert üzemeltető szervezetet, annak székhelyét és a helyi rendszert üzemeltető szervezeti egység elérhetőségét. Fel kell sorolni a település szennyvízelvezetését főbb létesítményeket, jellegükkel és kapacitásukkal. Áttekintő leírást kell adni a hálózatról bemutatva a rendszer üzemeltetésével kapcsolatos főbb adatokat. Be kell mutatni a szennyvízelvezetés kiépítettségét.

A fejezetben le kell írni, hogy a településen milyen szennyvízkezelési megoldások állnak rendelkezésre; szennyvízcsatorna hálózat az adott vagy más településen

üzemelő szennyvíztisztító telep, vagy egyedi szennyvízkezelési megoldások, vagy nem megoldott a szennyvíz kezelése a településen.

A szennyvíz elvezetésével és tisztításával kapcsolatos adatokat a szennyvízelvezető rendszer és szennyvíztisztító telep műszaki jellemzését a szolgáltatóval folytatott egyeztetés alapján kell megadni.

Főbb ismertetendők:

- Üzemeltető, szolgáltató bemutatása (rövid ismertetés, tulajdonosi szerkezet, egyéb az alponthoz tartozó lényeges információ stb.)
- Szennyvíztisztítás és elhelyezés helyzete a befogadó VGT szerinti célállapot, előírásai alapján, a tisztított szennyvíz befogadójának megjelölésével, a kibocsátási paraméterek megadásával.
- A szennyvíz elvezető rendszer elemeinek, a szennyvízelvezetés, tisztítás létesítményei és állapotuk bemutatása, ismertetése (szennyvíztisztítók, átemelők, hálózat).
- A település szennyvízelvezető rendszerének rövid ismertetése, így a tisztított víz befogadójának megjelölése, a település szennyvízcsatorna rákötési mutatója, a létesítmények kihasználtságára és korszerűségére vonatkozó rövid leírás.
- Szippantott szennyvíz kezelés helyzete.
- Üzemeltetői állapotértékelés

14. táblázat: A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok (1)

ITVT készítését megelőző 5 év adatai	Település összes ingatlan száma (db)	Szennyvíz bekötéssel rendelkező lakásszámok (db)	Rákötési arány (%)	Településen elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Háztartásokból elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Egyéb; intézményi, gazdasági jellegű elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)	Üdülő jellegű ingatlanokból elvezetett szennyvíz mennyisége (m ³ /év)
2018							
2019							
2020							
2021							
2022							

15. táblázat: A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok (2)

	Elvezetett szennyvíz mennyiség (m ³)		Elvezetett szennyvíz és számlázott ivóvíz mennyiség aránya (%)
	éves átlag	napi átlag	
2000			
2005			
2010			
2015			

2020			
ITVT készítést megelőző év			

16. táblázat: A település szennyvízelvezetésére vonatkozó főbb adatok (3)

Maximum napi (szárazidei) szennyvíz (m ³ /d)	
Maximum napi (csapadékos) szennyvíz (m ³ /d)	

17. táblázat: A település szennyvíztisztítására vonatkozó

Szvt megnevezése	
Kapacitása (m ³ /d)	
Tisztító kapacitása (LEÉ)	
Szippantott szennyvíz átlag (m ³ /d)	

- Egyedi szennyvíztisztító kisberendezések száma a településen:db
- Egyedi zárt szennyvíztárolók száma a településen:db.

18. táblázat: A település kiemelt intézményi, ipari szennyvízkibocsátói

	Szennyvíz kibocsátó megnevezése	Kibocsátás	
		*napi átlag (m ³ /d)	éves lekötött (m ³ /év)
Intézményi			
1.			
2.			
...			
Ipari, termelői, egyéb nagyfogyasztó			
1.			
2.			
...			

* ITVT készítés megelőző év alapján számolva

1.3.3. Települési csapadékvíz-gazdálkodás, helyi vízkárelhárítás

A fejezetben le kell írni a települési (belterületi) azaz az Önkormányzat felelősségi körébe tartozó csapadékvíz elvezetési megoldásokat (szikkasztók, árkos elvezetés, felszín alatti kombinált vagy elválasztott rendszerű elvezetés). A település közigazgatási területén az önkormányzati vízkárelhárítási feladatokat. Be kell mutatni meglevő csapadékvíz elvezető hálózatot, a befogadókkal együtt. Ismertetni kell azon

területeket, ahol a csapadékvíz elvezetés problémákat okoz (előntések) illetve ahol egyáltalán nincs megoldva. Ha van fejlesztési elképzelés, azt röviden ismertetni kell. Vizsgálni szükséges, hogy a településen van-e törekvés, lehetőség a vizek helyben tartására, van-e belterületi csapadékvíz tározás, illetve van-e olyan terület, ahol ez megoldható lenne.

Mind szövegesen, mind térképen ábrázolva be kell mutatni azelőntés veszélyes területeket. Amennyiben rendelkezésre áll adat, be kell mutatni a múltbeli káresemények főbb jellemzőit.

A leírásban ismertetni kell a csapadékkal kapcsolatos haváriák során az esemény időpontját, a vis maior jelleggel jelentett, vagy esetleg a vis maior eljárásban nem jelentett károkat, azok helyét térképen foltként (nem egyenként) ábrázolva. Amennyiben nincs káreseményre vonatkozó adat, úgy azt jelezni szükséges. A térkép méretaránya az ábrázolhatóságnak megfelelő legyen.

Amennyiben a befogadók nem alkalmasak a vizek elvezetésére, annak fejlesztési szükségességét itt kell jelezni.

A települési csapadékvíz-gazdálkodás és helyi vízkárelhárítási eseményeket önkormányzattal, valamint a katasztrófavédelemmel, folytatott egyeztetés alapján kell megadni.

Főbb ismertetendők:

- Csapadékvíz elvezetés helyzete, az alkalmazott megoldások tömör leírása, a csapadékvízrendszer üzemeltetőjének megnevezése, csapadékvíz hasznosítás helyzete, előntési tapasztalatok.
- Csapadékvíz gazdálkodás helyzete, belterületi csapadékvíz tározás, talajvízdúsítás, öntözési vagy kommunális felhasználás helyzete.
- Előntésveszélyes területek felsorolása, térképi ábrázolása.
- Csapadékvíz-gazdálkodás fejlesztési lehetőségei, helyszínek megjelölése
- Állapotértékelés

19. táblázat: A település csapadékvízvezető rendszerére vonatkozó főbb adatok

Csapadékvízvezető rendszer fő vízgyűjtő egységenként	
Csapadékvízvezető rendszer hossza (m)	
Vízvezető rendszerhez tartozó vízgyűjtőterület (ha)	
Szikkasztó rendszerhez tartozó vízgyűjtőterület (ha)	
Nem rendezett vízvezetésű terület (ha)	
Csapadékvíztározók (közösségi) száma (db)	
Csapadékvíztározók (1) térfogata (m ³)	
Csapadékvíztározók (2) térfogata (m ³)	

Csapadékvíztározók (...) térfogata (m ³)	
Csapadékvíztározók (összesen) térfogata (m ³)	

1.3.4. Termál és fürdővíz gazdálkodás, melegvíz és geotermikus-energia hasznosítás, rekreációs vízfelületek

A település termál és fürdővíz gazdálkodására vonatkozóan (amennyiben a településen van) be kell mutatni a meglévő létesítmények fő paramétereit. Ezek közé tartoznak a kutak, amelyeket fel kell sorolni és a mélységükről, vízhozamukról, hőmérsékletükről, valamint kémiai karakterükről kell rövid leírást adni. A fürdőkre vonatkozóan be kell mutatni a tulajdonosi-üzemeltetői konstrukciót, amely révén az üzemeltetés megvalósul, valamint a fürdő fő technikai paramétereit (medencék száma stb.) Az egyéb vízfelületek (így például sport, rekreációs, üdülési, fürdési, idegenforgalmi célú) vonatkozásában a vízfelület főbb geometriai adatait kell bemutatni, statisztikai víztér kódokkal, a természetvédelmi státuszuk ismertetésével. Az energetikai vízhasználat alatt a vízenenergia és a termálvíz hőenergiájának hasznosításának helyzetét kell érteni. Az egyes hasznosítási megoldások kapcsán az érintett víztest megnevezését, az energetikai hasznosítás teljesítményére, valamint termelt vagy hasznosított energiájának volumenét, továbbá a rendszer üzemeltetőjét kell feltüntetni.

A fejezethez kapcsolódó adatokat, ismertetést az Önkormányzattal a vízügyi igazgatósággal, valamint az adott energiatermelést végző szervezettel folytatott egyeztetés alapján kell megadni.

Főbb ismertetendők:

- A helyi hévízhasznosításra vonatkozó adatok rövid bemutatása.
- Tulajdonosi, üzemeltetői szerkezet.
- A rekreációs vízfelületekre vonatkozó adatok rövid bemutatása, víztér kódokkal, hasznosítási móddal, esetleges természetvédelmi jelentőség bemutatásával a védelemre vonatkozó dokumentumok alapján.
- Területet érintő termál, hőenergia vízhasználatok ismertetése.
- Be kell mutatni a vízbázisvédelemmel összefüggő adatokat és intézkedéseket.

A település termál és fürdővíz gazdálkodására vonatkozó főbb adatait, jellemzőit az alábbi táblázatok szerint kell megadni:

20. táblázat: A település termál és fürdővíz gazdálkodására vonatkozó főbb adatok

A területen található termál kutak száma (db)	
Hőenergia termelésére szolgáló kutak száma (db)	
Elektromos energiatermelésre szolgáló kutak száma (db)	
60 C° -ot meghaladó kútvíz hőmérsékletű kutak száma (db)	

1.3.5. Árvízvédelem

A fejezetben a település területét érintő, vagy az azon áthaladó vízfolyás, vagy vízfolyások árvízvédelmi jellegzetességeit kell összegyűjteni. Be kell mutatni a jelentősebb árvízvédelmi eseményeket, azok hatását esetleges károkozását. Átfogó jelleggel kell ismertetni az árvízvédelmi létesítményeket (I. rendű árvízvédelmi töltések, árvízcsúcs-csökkentő tározók, lokalizációs vonal, egyéb létesítmények), kiépítettségüket, megfelelőségüket, üzemeltetési és tulajdoni viszonyaikat. A védekezési adatok körében fel kell sorolni az érintett gátörjárásokat, továbbá a vízügyi és katasztrófavédelmi szervezet területileg illetékes veszélyhelyzeti ügyeletének elérhetőségét. Árvízvédekezési műveleti sorrend bemutatása.

Az árvízvédelemre vonatkozó adatokat, ismertetést az Önkormányzattal, mint helyi védekezővel, valamint a vízügyi igazgatósággal, mint állami védekezővel folytatott egyeztetés alapján kell megadni, beleértve a helyi vízkárelhárítás jellemzőit is.

Főbb ismertetendők:

- A települést jellemző árvízi fenyegetettség bemutatása (például az Árvízvédelmi Kockázatkezelési terv szerint), a településen előforduló víztestek vonatkozásában (folyami árvíz, kisvízfolyások, száraz völgyek miatti hirtelen kialakuló árvíz, víztározó miatti veszélyeztetettség, tavak miatti veszélyeztetés pl. vízlengés vagy tavi jégjelenségek miatt, nagycsapadék miatti helyi vízkár).
- Árvízvédelmi művek, töltések véstározók megnevezése, védelmi szakasz, gátörjárás megnevezése a településen rendelkezésre álló dokumentumok, valamint a vízügyi igazgatóság adatai alapján tömören, lényegre törően.
- Árvíz-veszélyeztetettség mértékének bemutatása, veszélyeztetettség rövid értékelése.
- Az előtéssel fenyegető víztestek felsorolása, a fenyegetett területek felsorolása.
- Korábbi legnagyobb veszélyeztetettséget okozó árvíz bemutatása röviden (a kisebb hatású, lényeges kárt nem okozó esetekre nem kell kitérni).
- Védelmi szakasz, gátörjárás stb.
- Önkormányzati védművek rövid jellemzése.

A település árvízvédelmére vonatkozó főbb adatait, jellemzőit az alábbi táblázatok szerint kell megadni:

21. táblázat: Az árvízvédelmére vonatkozó főbb adatok

Állami árvízvédelmi vonalak hossza (m)	
Önkormányzati árvízvédelmi vonalak hossza (m)	
Árvízvédelmi tározók száma (db)	
Árvízvédelmi tározók összes térfogata (m ³)	

1.3.6. Dombvidéki, síkvidéki vízrendezés

A fejezetben be kell mutatni az Önkormányzat közigazgatási területére vonatkozó külterületi és belterületi vízrendezés helyzetét, a meglévő létesítményeket. Be kell mutatni az egyes vízfolyásokat, az azokkal kapcsolatos létesítményeket, azok állapotát. Fel kell sorolni mindazon területeket, ahol a tapasztalatok szerint, vagy a terv készítése során előre jelezhetően fennáll a helyi vízkárok kialakulásának veszélye.

A külterületi vízrendezéssel kapcsolatos adatokat, ismertetést az Önkormányzattal, valamint a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal folytatott egyeztetés alapján kell megadni.

Főbb ismertetendők:

- Az Önkormányzat közigazgatásán belüli külterületek vízrendezési helyzetének ismertetése.
- Állami és önkormányzati tulajdonú csatornák, vízfolyások, felsorolása, hossz, befogadó, engedély, tulajdonos /üzemeltető, engedélyes, kiépítettségük rövid jellemzése (vízkár-események, védekezés – dombvidéki tározás) és fenntartottságuk.
- Vízgazdálkodással összefüggő meglévő területhasználatok bemutatása.
- A település területén található vízlétesítmények felsorolása.
- A helyi vízkároknak kitett területek felsorolása. Kritikus kockázati helyek (pl. hidak, csővezetékek, zsilipek, duzzasztók, meder irányváltások).

A település dombvidéki, síkvidéki vízrendezéssel kapcsolatos főbb adatait, jellemzőit az alábbi táblázatok szerint kell megadni:

22. táblázat: A település dombvidéki, síkvidéki vízrendezésére vonatkozó főbb adatok

Állami vízfolyások, művek	
Vízfolyás neve	Hossza (m)
Vízfolyás neve	Hossza (m)
Önkormányzati vízfolyások művek	
Vízfolyás neve	Hossza (m)
Vízfolyás neve	Hossza (m)
Tározók (db)	
Tározó megnevezése	Tározó térfogata (m ³)
Tározó megnevezése	Tározó térfogata (m ³)

1.3.7. Területi vízvi sszatartás, térségi vízelosztás, tógazdálkodás

A területi vízgazdálkodás körében be kell mutatni a térségi vízelosztó rendszerek települést érintő hatásait, az energetikai (vízenergia) célú vízhasználatokat, az esetleges tógazdálkodási egységeket, valamint azokat a víztározásokat, vizes felületeket, amelyek a vízvi sszatartásában szerepet játszanak. Tógazdálkodás kategóriába tartozó vízfelületeket a használat megnevezésével és a tulajdonos, továbbá az üzemeltető megjelölésével fel kell sorolni. A fürdésre használt tavak esetében a nyíltvízi fürdőzéssel kapcsolatos információkat is be kell mutatni.

A területi jelenlegi és potenciális vízvi sszatartással és tógazdálkodással kapcsolatos adatokat, ismertetést az Önkormányzattal, a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal, valamint az tógazdálkodás tulajdonosával és üzemeltetőjével folytatott egyeztetés alapján kell megadni.

Főbb ismertetendők:

- Területen lévő tározók, vízvi sszatartó megoldások, rövid ismertetése, leírása, tulajdonosi, kezelői szervezetek bemutatása.
- A település területén található halastavak és horgászvizek felsorolása.
- Egyéb vízfelületek (így például sport, rekreációs, üdülési, fürdési, idegenforgalmi célú)

A település vonatkozó főbb adatait, jellemzőit az alábbi táblázatok szerint kell megadni:

23. táblázat: A település tógazdálkodására vonatkozó főbb adatok

A területen található tavak száma (db)		
Előbbiekből halászati és horgászati célú (db)		
Tavak		
Tó megnevezése	tározó térfogata (m ³)	tározó felülete (m ²)
Tó megnevezése	tározó térfogata (m ³)	tározó felülete (m ²)

1.3.8. Mezőgazdasági vízgazdálkodás, belvígazdálkodás, aszálykárelhárítás

A fejezetben az öntözés, talajvízszint szabályozás és aszálykár elhárítás kérdéseivel összefüggésben kialakított (meglevő), jellemzően külterületi rendszereket (voltaképp a melioráció alkalmazott megoldásait) kell bemutatni. Ennek kapcsán az egyes létesítmények teljesítménye, állapota tömören ismertetendő. Ki kell térni a belvízvédellel kapcsolatos kérdésekre, a létesítmények kiépítettségére, üzemeltetési és fenntartási kérdéseire. Amennyiben a terület rendelkezik, aszály védelmi tervvel akkor azt jelezni kell megadva annak elérhetőségét, főbb a településre vonatkozó előírásait.

A mezőgazdasági vízhasznosításra vonatkozó adatokat, ismertetést az Önkormányzattal a vízügyi igazgatósággal, továbbá az területen gazdálkodókkal (egyéni gazdákkal, társulásokkal, társaságokkal) folytatott egyeztetés alapján kell megadni.

Főbb ismertetendők:

- A település területén az öntözött és meliorált területek kiterjedésének, a meliorálás jellegének és mértékének, valamint fejlesztési lehetőségeinek, fenntartási igényének ismertetése, bemutatása
- A mélyfekvésű, vizesedésre hajlamos, valamint víz visszatartására hasznosítható területek felsorolása
- Az öntözött területek kiterjedése,
- Az öntözési infrastruktúra jellege, használat helyzete.
- Talajcsövezett területek kiterjedése.
- Meliorációs főművek jellemzése.
- Belvíz-veszélyeztetettség mértékének bemutatása. A főművek, befogadók felsorolása, kiépítettségük jellemzése. A fenyegetett területek felsorolása, korábbi jelentős aszály és vagy belvízvédelmi helyzet bemutatása röviden. A veszélyeztetettség mértékének megállapításához az ÁKK Belvízi veszélytérképezési eredményei felhasználhatók.

A település öntözéssel, meliorációval kapcsolatos főbb adatait, jellemzőit az alábbi táblázatok szerint kell megadni:

24. táblázat: A település mezőgazdasági vízgazdálkodásával összefüggő főbb adatok

A településen található meliorált terület kiterjedése (ha)	
Öntözött terület kiterjedése (ha)	
Alagcsővezetett terület kiterjedése (ha)	
Belvízveszélyes terület kiterjedése (ha)	
Öntözött terület kiterjedése (ha)	

1.3.9. Vízminőség, vizes élőhelyek védelme

A fejezetben a vízi környezet állapotára vonatkozó adatokat és információkat kell összegyűjteni a település területén található felszíni és felszín alatti víztestek vonatkozásában. Foglalkozni kell a vizek vízminőségi besorolásával, a VGT alapján. A fejezetben fel kell sorolni a nyilvántartott vizes élőhelyeket, de itt lehet feltüntetni azokat a vízfelületeket is, amelyek erre a listára felkerülhetnek. Külön jelezni szükséges a védettség tényét és a besorolás jellegét. Szerepeltetni szükséges a felsorolás szerinti adatokat, információkat.

Főbb ismerttetendők:

- Vizek vízminőségi besorolása, állapota, veszélyeztetettsége (VGT)
- A település vizes élőhely kategóriában nyilvántartott területeinek felsorolása
- Egyéb védettségek pl.: NATURA 2000
- A bekövetkezett vízminőségi haváriák összefoglaló leírása

A település dombvidéki, síkvidéki vízrendezéssel kapcsolatos főbb adatait, jellemzőit az alábbi táblázatok szerint kell megadni:

25. táblázat: A település védett vizes élőhelyei

A területen található védett vizes élőhely száma (db)	
Védett élőhely megnevezése	védettség megadása
...	...

1.3.10.A folyók menti települések és a folyók vízgazdálkodási és rekreációs kapcsolata

A fejezetben összefoglalóan kell bemutatni a települést érintő folyók nagyvízi és közép vízi mederterületére eső korlátozásokat és adottságokat. Be kell mutatni felsorolásszerűen, röviden a folyómedrekbe épített létesítményeket, azok tulajdonos típusát (magán, önkormányzati, állami, stb.) a létesítményekhez tartozó használatokat (pl.: kikötők, rampák, hajózási jelek stb.). Be kell mutatni továbbá az érintett folyószakaszokon érvényes vízgazdálkodási vonatkozású korlátozásokat. Fel kell sorolni a folyószakaszokon található vízkivételeket, szennyvíz, használtvíz bevezetéseket, kijelölt szabadvízi fürdőhelyeket.

1.4. Intézmények, partnerség

A települési vízgazdálkodás hatékonyságának elősegítésére az önkormányzatokkal a tárgyban kapcsolatban álló szervezetek megnevezése, felsorolása, elérhetőségek megadása segítséget ad a település vízgazdálkodással összefüggő tevékenységek végrehajtása során. A fejezet célja a szervezet rövid bemutatása, a szervezetre vonatkozó főbb adatok megadása.

1.4.1. Vízügyi hatóság

A fejezetben be kell mutatni a terület vizeinek hatósági kérdéseivel kapcsolatos feladataival foglalkozó területileg illetékes vízügyi hatóságot. Hivatkozni kell az aktuális jogszabályra, amely a vízügyi hatóság eljárását igénylő ügyeket felsorolja. Ezen belül meg kell adni azon kötelezettségeket, amiket rendszeresen kell az településnek a vízügyi hatóság felé szolgáltatni.

Főbb ismertetendők:

- Területileg illetékes vízügyi hatósági szervezet bemutatása
- Jogkörök, feladatok, felelősségi körök bemutatására a hatályos jogszabályok jegyzéke
- Elérhetőségek.

1.4.2. Illetékes vízügyi szakigazgatási szerv

A fejezetben be kell mutatni a területileg illetéke vízügyi igazgatási szervezetet. Fel kell sorolni azokat a feladatokat, amelyek a települési vízgazdálkodási feladatokban a vízügyi igazgatóság operatív bevonását igényli. Meg kell adni azon területeket, ahol a két szervezet folyamatos kapcsolat tartása szükséges.

Főbb ismertetendők:

- Területileg illetékes vízügyi igazgatási szerv (VIZIG) bemutatása (223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet)
- Feladatok felelősségi körök megosztása.
- Elérhetőségek.

1.4.3. Víziközmű szolgáltató(k)

A fejezetben be kell mutatni a településen víziközmű szolgáltatást nyújtó szervezetet(eket). Fel kell sorolni azokat a feladatokat, amelyek a települési víziközmű szolgáltatásával kapcsolatban az önkormányzattal való kapcsolódás területei, feladatai és az együttműködés módját. Meg kell adni azon területeket, ahol a két szervezet folyamatos kapcsolat tartása szükséges.

Főbb ismertetendők:

- Területileg illetékes víziközmű szolgáltató(k) bemutatása.
- Feladatok, felelősségi körök.
- Elérhetőségek.

1.4.4. Önkormányzat vízgazdálkodással összefüggő feladatai és hatáskörei

A fejezetben össze kell foglalni azokat a vízgazdálkodási feladatokat, amelyek a települési önkormányzat feladatkörébe törvény által rendelt, vagy önként vállaltan tartoznak. Ezzel kapcsolatban fel kell sorolni az egyes szakfeladatokhoz kapcsolódóan az önkormányzaton belüli szervezeti megfelelésséget.

Főbb ismertetendők:

- Feladatok felelősségi körök.
- Önkormányzaton belüli műszaki osztály, szervezeti bemutatása.
- Települési főmérnök intézménye.
- Lakossági kapcsolat tartás.
- Szakmai kapcsolat tartás.
- Önkormányzati tulajdonú vízgazdálkodással kapcsolatban lévő üzemeltetői, kezelői szervezetek.
- Elérhetőségek.

1.4.5. Egyéb vízgazdálkodással érintett szervezetek

A fejezetben be kell mutatni az egyéb a vízgazdálkodási tevékenységhez kapcsolódó szervezeteket, amelyek kihatással vannak a település vízgazdálkodására. Ilyenek lehetnek például az egyes részterületeken érintett vízhasználó szervezetek, természetvédelmi szervezetek a vízgazdálkodásban érintett szakterületek érdekegyeztetésben résztvevő szakmai szervezetek is.

- Nemzeti parkok
- Vízgazdálkodással összefüggő társulások
- Magánszolgáltatók, üzemeltetők
- Horgász egyesületek
- Területi Vízgazdálkodási Tanács (TVT)
- stb.

1.4.6. Civil szervezetek

A fejezetben be kell mutatni azokat a vízgazdálkodási és környezetvédelmi tevékenységgel foglalkozó civil szervezeteket és azok elérhetőségeit, amelyek a területen elérhetők. Ezek akár helyi, vagy országos szervezet helyi képviselőjével rendelkezhetnek. Bemutatandó ezen szervezetek aktivitása, főbb a település vízgazdálkodáshoz kapcsolódó érdekvédelmi területeik.

2. Szabályozási környezet, követelmények és kötelezettségek

2.1. Terület-rendezési és fejlesztési tervek

A településfejlesztési célok jelentős részben helyi fejlesztések eredményeként valósulnak meg és ennek megfelelően a települési tervek is lokális feladatokat foglalmaznak meg, de az adott település területe része a járási, megyei és országos rendszereknek is. A magasabb területi szintű rendszerek átfogó fejlesztési céljai érinthetik a település területét, amely érintettség hatással lehet a település vízgazdálkodására is.

A rendezési és fejlesztési tervek általánosságban rendelkeznek „vízgazdálkodási” fejezetekkel, amelyek részben nagyobb tervezési egységre vonatkoznak, részben nem egységes szerkezetben találhatók meg a tervekben. Az ITVT készítőjének feladata az egyes országos és helyi területrendezési és fejlesztési tervek áttekintése és ennek alapján a települést érintő vízgazdálkodási kapcsolódások kivonatolt, rövid ismertetése. A terv készítőjének abban kell fontos szerepet betöltenie, hogy a terjedelmes stratégiai dokumentumokból szakmai szempontok alapján, az összefüggéseket is feltárva válogatja ki azokat a településre vonatkozó vízgazdálkodási adatokat, tervezett intézkedéseket, megvalósítandó programokat, amelyeket az ITVT-ben rendszerezve, tömören és közérthető módon összefoglalva mutat be a települési önkormányzat részére.

Rövid értékelés keretében kell ismertetni az egyes tervfajtákban és tervszinteken megfogalmazottak kapcsolódását, egymásra épülését és időbeni aktualitását. Tartózkodni kell a stratégiai dokumentumok egyes részeinek szövegszerű megjelenítésétől, mivel a másolás, beillesztés funkciók alkalmazása, az átvett szövegrészek szó szerinti idézése nem szolgálja a rövid, tömör ismertetés célját, nehezíti annak közérthetőségét. Amennyiben a terv készítője fontosnak tartja egyes dokumentumok tartalmának részletes ismertetését, úgy pontos szövegrészre mutató hivatkozást helyezzen el a szövegben, de csak tájékoztató jellegű információként, amely nem pótolhatja a rövid szöveges értelmező összefoglalást.

Az Integrált Települési Vízgazdálkodási Terv készítése során az átfogó célokból kiindulva, a lokális célok irányában haladva kell feltárni a területrendezési dokumentumokban összefoglalt a településre nézve lényeges célokat, feladatokat, így a legmagasabb, országos területi szintű dokumentum vizsgálatát kell első lépésben elvégezni. Amennyiben az ITVT készítője a különböző típusú vagy szintű dokumentumok között a vízgazdálkodási kérdésekben ellentmondást lát, akkor azt röviden megfogalmazva jelezze a dokumentumban!

2.1.1. Országos területrendezési terv

Az országos területrendezési terv az egyes településekre vonatkozóan általában kevés információt tartalmaz, ennek ellenére, jellemzően az egyes kiemelt térségekben lévő települések esetében fogalmazhat meg olyan vízgazdálkodást érintő előírásokat, amelyek lényeges információt tartalmaznak az adott település vonatkozásában.

Ez alapján az ITVT készítőjének át kell tekintenie az országos terveket is, de ezekből csak a településre vonatkozó lényeges információt kell átvennie. Ha nincs ilyen információ, akkor ebben a fejezetben egy rövid mondatban kell megfogalmazni az érintettség hiányát. Érintettségként szükséges értelmezni és meg kell említeni, amikor a tervekben nem vízgazdálkodási célú fejlesztés szerepel, de van vízgazdálkodási hatása. (pl. nagy vízigényű, magas szennyvíz kibocsátású vagy a lefolyási viszonyokat jelentősen módosító ipari vagy infrastrukturális fejlesztés a térségben)

Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény célja, hogy az ország egészére, valamint egyes kiemelt térségekre meghatározza a térségi terület felhasználás feltételeit, a műszaki infrastruktúra-hálózatok összehangolt térbeli rendjét, a terület- és gazdaságfejlesztés hatékony területi, területhasználati orientálása érdekében, tekintettel a fenntartható fejlődésre, valamint a területi, táji, természeti, ökológiai és kulturális adottságok, értékek, honvédelmi érdekek és a hagyományos tájhasználat megőrzésére, illetve erőforrások védelmére. A hatékony és korszerű területrendezés ennek érdekében folyamatos, rendszeresen megújuló, összehangolt rendszert alkot az ország területi képét megalkotó fejlesztési stratégiákkal.

A törvény Második Részében foglalt **Országos Területrendezési Terv (OTrT.)** területi hatálya kiterjed az ország teljes közigazgatási területére, míg a Harmadik Részben foglalt, a Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervének (BATrT.) területi hatálya Budapestre, valamint Pest megyének a törvény 1/1. mellékletben felsorolt, a budapesti agglomerációhoz tartozó településeire terjed ki. A Negyedik Részben foglalt, a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet Területrendezési Tervének (BKÜTrT.) területi hatálya a Balaton Kiemelt Üdülőkörzet településeire terjed ki. A Balaton Kiemelt Üdülőkörzethez tartozó települések jegyzékét a törvény 1/2. melléklete tartalmazza.

Az ITVT készítése során a településtől függően az országos vagy a kiemelt térségre vonatkozó területrendezési tervek lényeges részeit kell áttekinteni. A dokumentumok elérhetők az alábbi hivatkozások alapján:

A 2018. évi CXXXIX. törvény és mellékletei elérhetők: <https://njt.hu/jogszabaly/2018-139-00-00>

Ügyfélkapus belépéssel elérhető adatok:

<https://www.oeny.hu/oeny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep>

A településre vonatkozó, az OTrT-ből levezethető kötelezettségek, irányok, kötöttségek, kivonat

Az ITVT készítőjének ebben a fejezetben össze kell foglalnia azokat az általános, a tervezési területre lényeges előírásokat, valamint a speciális előírásokat, kötelezettségeket, fejlesztési irányokat, amelyek az országos, valamint a kiemelt térségi területrendezési tervekben szerepelnek, különös tekintettel a vízgazdálkodási térségekre, vízminőség-védelmi terület övezetére, VTT-tározók övezetére, rendszeresen belvízjárta terület övezetére. A leírás tartalmazhat hivatkozásokat az OTrT megfelelő részeire, ahonnan részletesebb információ ismerhető meg, de a tervben csak a tervezési területre vonatkozó lényeges részek rövid ismertetése legyen rögzítve.

A településre levezethető távlatai, fejlesztési elképzelések, amelyeknek vízgazdálkodási vonatkozásai ismertek

Az előző pontban ismertetett, az országos és kiemelt térségi területrendezési tervekben szereplő feladatokból, fejlesztésekből a településre levezethető fejlesztések vízgazdálkodási vonatkozásait kell ismertetni a területrendezési dokumentumokban rögzített részletességgel, szükség esetén közérthető, települési és térségi szintű összefüggéseket feltáró rövid magyarázattal.

2.1.2. Megyei fejlesztési tervek

A településre vonatkozó az Megyei Fejlesztési tervből, levezethető kötelezettségek, irányok, kötöttségek, kivonat

Az ITVT készítőjének ebben a fejezetben össze kell foglalnia azokat az általános, a tervezési területre lényeges előírásokat, valamint a speciális előírásokat, kötelezettségeket, fejlesztési irányokat, amelyek a megyei területrendezési tervben szerepelnek, különös tekintettel a fejlesztések vízgazdálkodást érintő részeire. A leírás tartalmazhat hivatkozásokat a megyei területrendezési terv megfelelő részeire, ahonnan részletesebb információ ismerhető meg, de a tervben csak a tervezési területre vonatkozó lényeges részek rövid ismertetése legyen rögzítve.

A településre levezethető távlatai, fejlesztési elképzelések, amelyeknek vízgazdálkodási vonatkozásai ismertek

A megyei területrendezési tervekben szereplő feladatokból, fejlesztésekből a településre levezethető fejlesztések vízgazdálkodási vonatkozásait kell ismertetni a területrendezési dokumentumokban rögzített részletességgel, szükség esetén közérthető, települési és térségi szintű összefüggéseket feltáró rövid magyarázattal.

A megyék területrendezési terveinek aktuális dokumentuma elérhető a

<https://teta.teir.hu/>

címen, valamint a megyei területrendezési tervek térképi mellékletei (wms szolgáltatásként is) elérhetők az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer, a TeIR főoldaláról a "Térinformatikai alkalmazások -térképi adatbázisok" alkalmazásban.

2.1.3. Települési tervek

A településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (2021. július 16-tól kiegészülve a 419/2021. (VII.15.) Korm. rendelettel) szabályozza a településfejlesztés és a településrendezés összefüggéseit, amely alapján egy településnek településfejlesztési koncepcióval, településfejlesztési stratégiával és településrendezési eszközökkel szükséges rendelkeznie.

(A településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia, településszerkezeti terv, a helyi építési szabályzat, a kerületi építési szabályzat, a fővárosi rendezési szabályzat, a településtervek, a kézikönyv és a településképi rendelet legkésőbb 2022. június 30-ig megkezdett készítése és módosítása során a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet VI. Fejezetének eljárási rendelkezései az irányadók, míg a 2022. július 1-jétől történő készítése és módosítása során a településtervek tartalmáról, elkészítésének és elfogadásának rendjéről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 419/2021. (VII. 15.) Korm. rendelet VII-IX. Fejezet eljárási rendelkezéseit kell alkalmazni.)

Az ITVT készítőjének ebben a pontban a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok alapján röviden ismertetnie kell:

- A település fejlesztési stratégiájának fő irányait, a megfogalmazott társadalmi – gazdasági igényeket, elvárásokat
- A településen azonosított társadalmi - gazdasági igények várható változásait
- A települési népességszám változását, a gazdasági tevékenység alakulását, a várható stratégiai fejlesztések bemutatását
- A település saját fejlesztési elképzelésein belül azokat a távlati célokat, amelyeknek vízgazdálkodási vonatkozásai ismertek
- A településszerkezeti tervben és ahhoz elkészített megalapozó vizsgálatban és az alátámasztó javaslatban részletesen ismertetett vízgazdálkodási vonatkozású információkat.
- Azokat a vízgazdálkodási szempontból veszélyesnek, kritikusnak ítélt területeket, amelyek a településrendezési eszközökben nem kerültek feltüntetésre vagy a területhasználati besorolásuk alapján a vízgazdálkodási szerepük nem megfelelő mértékben került figyelembevételre. (pl. lefolyástalan, belvízveszélyes területen építési övezet kijelölése)

2.1.4. Egyéb a település vízgazdálkodását érintő szakpolitikai kötelezettségek

A települések több, jogszabályokban előírt stratégiai dokumentummal rendelkeznek, amelyek rövid, közép és hosszútávon határozzák meg a települési stratégiákat és az ebből levezethető feladatokat. Ezek a szakpolitikai kötelezettségek részben összefüggenek a település vízgazdálkodási feladataival, érintik a vízgazdálkodási célokat.

Az ITVT készítőjének fel kell tárnia a településen rendelkezésre álló szakpolitikai stratégiai dokumentumokat, a település szakpolitikai kötelezettségei és ez alapján elkészített dokumentumokból meg kell határozni azokat a kötelezettségeket és kapcsolatokat, amelyek befolyással vannak a település vízgazdálkodására. A munka során át kell emelni az ITVT-be azokat a település vízgazdálkodását érintő elemeket, amelyek a település integrált vízgazdálkodásában lényeges szerepet játszanak. Az ismertetésnek törekedni kell a rövid, közérthető, összefoglaló jellegű bemutatásra és a részletes megismerhetőséget segítő, az eredeti dokumentumra való hivatkozás megjelenítésére.

Amennyiben a település nem rendelkezik valamelyik részterület szakpolitikai tervével akkor a fejezetcím megtartása mellett kell ezt szerepeltetni.

Az ITVT készítőjének a feladata a programok és szakpolitikai kötelezettségek települési vízgazdálkodást érintő, illetve azzal összefüggésbe hozható feladatok és kötelezettségek bemutatása.

2.1.4.1. Települési környezetvédelmi program

A települési önkormányzat a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény előírása alapján önálló települési környezetvédelmi programot dolgoz ki, amelyet képviselő-testület (közgyűlés) hagy jóvá.

A települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban - az egyéb környezeti tényezők mellett - tartalmaznia kell:

- az ivóvízellátással,
- a települési csapadékvíz-gazdálkodással,
- a kommunális szennyvízkezeléssel

kapcsolatos vízgazdálkodási feladatokat és előírásokat, továbbá a:

- a települési környezet minőségével,
- környezetbiztonságával,
- környezet-egészségügyi állapotának javításával,
- a természeti értékek védelme és fenntartható használata érdekében a felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelmével,
- az ár- és belvízgazdálkodással,
- az éghajlatváltozás várható helyi hatásaihoz való alkalmazkodással kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

Az ITVT készítőjének a feladata a Települési környezetvédelmi program települési vízgazdálkodással érintett, illetve azzal összefüggésbe hozható feladatok és kötelezettségek bemutatása.

Jogszabályi háttér: <https://njt.hu/jogszabaly/1995-53-00-00>

2.1.4.2. Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP)

A Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv felméri a település jelenlegi energetikai helyzetét, az energiafogyasztás szerkezetét, számba veszi a településen jelentkező legjellemzőbb, klímaváltozáshoz köthető természeti jelenségeket, megoldási

javaslatokat nyújt az energiafelhasználás mérsékléséhez, és a káros klímahatások elleni védekezéshez, számszerűsíti a várható eredményeket.

Az akcióterv objektív, statisztikai és tényadatokon alapuló áttekintést nyújt az önkormányzat számára a különböző szektorok (önkormányzati létesítmények, lakosság, közlekedés stb.) energiafogyasztásáról és szén-dioxid-kibocsátásáról. Ezáltal már rövidtávon is jó alapot szolgál beruházások tervezéséhez.

Az ITVT készítőjének a feladata a Települési Klíma Akcióterv és ehhez kapcsolódóan a települési Klímastratégiában megfogalmazott a települési vízgazdálkodással érintett, illetve azzal összefüggésbe hozható feladatok és kötelezettségek bemutatása.

2.1.4.3. Közlekedésfejlesztési - Mobilitási terv

Az Európai Bizottság által 2011. évben kiadott Fehér Könyv (Útiterv az egységes európai közlekedési térség megvalósításához – Úton egy versenyképes és erőforráshatékony közlekedési rendszer felé) 2.4. pontja alapján

- Városon belül könnyebb átállni a környezetbarátabb közlekedési módokra, mivel enyhébbek a jármű hatótávolságával szembeni elvárások, és nagyobb a népsűrűség. Nagyobb a tömegközlekedési kínálat, és dönthetünk a gyaloglás vagy a kerékpározás mellett is.
- A torlódások, a rossz levegőminőség és a zajártalom problémája a városokat érinti leginkább. A közlekedésből származó széndioxid-kibocsátásoknak mintegy negyede tudható be a városi közlekedésnek, és a közúti balesetek 69%-a városban következik be.
- Ha nagyobb arányban veszik igénybe a tömegközlekedést, és emellett szolgáltatási minimumkövetelmények is érvényesülnek, növelhető a hálózat és a járatok sűrűsége, ami a közösségi közlekedési módoknak kedvező anyagi kört indíthat el.
- Kisebb, könnyebb és célirányosabb közúti személygépjárművek használatára kell ösztönözni. A városi autóbuszokból, taxikból és kisáru szállítókból álló nagy járműállományok különösen alkalmasak az alternatív meghajtó rendszerek és tüzelőanyagok bevezetésére.

A közlekedésfejlesztési stratégiai tervezés 2012-ben kezdődött új irányzata olyan fenntartható városi mobilitás tervek készítése, amelyek a városfejlesztési elképzelésekbe integráltan fogalmazzák meg a közlekedésfejlesztési elképzeléseket.

A hazai városok számára a SUMP (*Sustainable Urban Mobility Planning, Fenntartható Városi Mobilitási Tervezés*) gyakorlat adaptálása a legfontosabb közlekedéstervezési

feladat. A fenntartható városi mobilitástervezés a városi közlekedés komplexitásának kezelésére szolgáló stratégiai és integrált megközelítés. Alapvető célja a városok elérhetőségének és életminőségének javítása, a fenntartható mobilitás felé történő elmozdulás révén. A SUMP módszertannal készülő mobilitástervek a tényekre és adatokra alapuló döntéshozatal támogatják.

Az ITVT készítőjének a feladata a Közlekedésfejlesztési - Mobilitási terv települési vízgazdálkodással érintett, illetve azzal összefüggésbe hozható feladatok és kötelezettségek bemutatása.

A Fehér Könyv elérhető:

<https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0144:FIN:HU:PDF>

2.1.4.4. Tájképvédelmi terv (tájrendezési terv)

Egy település esetében a tájrendezési terv a leggyakrabban a településfejlesztési koncepció, stratégia és a településrendezési eszköz elkészítéséhez és a módosítása során, a megalapozó vizsgálat részeként áll rendelkezésre, mivel a megalapozó vizsgálatnak többek között része a táji és természeti adottságok vizsgálata is. A tájrendezési terv célja a tájképvédelmi övezetekre vonatkozó előírások szakmai alátámasztása.

Tájrendezési terv jellemzően az alábbi esetekben készül

- többcélú tájhasznosítás,
- tájsebek kezelése, tájrehabilitáció, rekultiváció (ipari és bányászati tevékenység mellett és után),
- vízrendezési munkák,
- üdülési és idegenforgalmi fejlesztés,
- tájba illesztési feladatok.

Az ITVT készítőjének a feladata a tájképvédelmi terv (tájrendezési terv) települési vízgazdálkodással érintett, illetve azzal összefüggésbe hozható feladatok és kötelezettségek bemutatása.

2.2. A település érintettsége a vízgazdálkodási tervekben

A vízgazdálkodási országos és helyi szintű stratégiái, illetve egyes szakterületeinek a dokumentumai képezik azon stratégiák és feladatok összességét, amelyek hatással

vannak a település vízgazdálkodására. Az összetett tervszerű tevékenységek egymásra épülő területi szinteken valósulnak meg, így rendelkezésre állnak a települési, különböző vízgyűjtő egységekre vonatkozó országos és nemzetközi együttműködésben megvalósított vízgazdálkodási tervek is.

Az ITVT készítőjének ezekből a stratégiai dokumentumokból kell összeállítani azt a rövid összefoglaló leírást, amely a rendelkezésre álló, különböző szintű tervekből az adott település vonatkozásában lényeges információkat tartalmaznak. Az ITVT készítésénél törekedni kell a tömör, közérthető megfogalmazásra.

2.2.1. Vízgyűjtő gazdálkodási tervi követelmények (KJT, VGT)

A **Kvassay Jenő-terv (KJT)** - a **Nemzeti Vízstratégia** - a magyar vízgazdálkodás 2030-ig terjedő keretstratégiája és 2020-ig terjedő középtávú intézkedési terve. A kormányzati stratégiai irányításról szóló 38/2012. kormányrendelet értelmében (vízügyi) szakpolitikai stratégia.

A KJT hatásköre az ország teljes területén minden vízzel kapcsolatba kerülő tevékenységre kiterjed.

A KJT dokumentumai elérhetők:

<https://www.vizugy.hu/index.php?module=vizstrat&programelemid=143>

A település különböző rendeletek szerinti besorolásának ismertetése (pl. talajvízállás, felszín alatti víz állapota, védőterületek, felszíni vizek és védőterületeik, ár-belvíz veszélyeztetettség).

A **vízgyűjtő-gazdálkodási terv (VGT)** az ország egész területére, ezen belül a Duna közvetlen, a Tisza, a Dráva, valamint a Balaton részvízgyűjtőre, továbbá ezeken belül összesen negyvenkét vízgyűjtő-gazdálkodási tervezési alegységre készült el.

A VGT tervezési alegység tervét a hatáskörrel rendelkező hatóságok, valamint egyéb érintett államigazgatási szervek közreműködésével a területi vízgazdálkodási tanács jóváhagyásával a jogszabályban kijelölt vízügyi igazgatóság készíti el.

A részvízgyűjtő szintű tervet a hatáskörrel rendelkező hatóságok, valamint egyéb érintett államigazgatási szervek közreműködésével a területi hatáskörű vízgazdálkodási tanács jóváhagyásával a miniszter által kijelölt vízügyi igazgatóság készíti el.

Az országos szintű tervet az országos hatáskörű vízgazdálkodási tanács jóváhagyásával az Országos Vízügyi Főigazgatóság állítja össze.

A VGT3 közérthető, összefoglaló változata megjelent a Hivatalos Értesítő 2022. évi 23. számában a „Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló” 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozat jóváhagyásával. A VGT3 közérthető összefoglalójának függelékei a Hivatalos Értesítőben pdf fájl formájában jelentek meg.

A letölthető dokumentumok elérhetők:

<https://vizeink.hu/vizgyujto-gazdalkodasi-terv-2019-2021/vgt3-elfogadott/>

Az ITVT-be nem kell átvenni a KJT-ben és a VGT-ben megfogalmazott összes feladatot, csak a településre közvetlenül vonatkozó feladatokat, szükséges intézkedéseket kell szerepeltetni, különös tekintettel arra, hogy ezek sok esetben nem az adott településre vonatkozó konkrét utasításokat tartalmaznak, de az összefüggés meghatározható. Meg kell adni az általánosan megfogalmazott intézkedésekből levezethető, következtethető elvárásokat, feladatokat, intézkedéseket, amelyek kapcsolata az adott település vonatkozásában szerepel a dokumentumokban.

A KJT és a VGT jellemzően nem tartalmaz konkrét fejlesztési projekt leírásokat, de a távlati stratégiai célokból és intézkedési javaslatokból kiolvashatóak azok a fejlesztési irányok, amelyekhez igazodva megállapíthatók a településfejlesztéssel kapcsolatos összefüggések, kapcsolódási pontok. Az ITVT készítőjének feladata, hogy a stratégiai dokumentumok és a helyi fejlesztési elképzelések közötti szinergiákat feltárja vagy azok lehetőségére felhívja a települési önkormányzat figyelmét.

Az ITVT készítőjének feladata, hogy a település vízgazdálkodási jellemzőinek, adottságainak ismeretében a VGT Intézkedési programjában meghatározott intézkedési célokhoz rendelt konkrét intézkedésekkel összhangba hozza a települési vízgazdálkodási feladatokat.

Önkormányzati feladat	VGT Intézkedési cél	Intézkedés
X-patak belterületi szakaszának üzemeltetési feladatai	6. Hidromorfológiai viszonyok javítása a hosszirányú átjárhatóság biztosításán kívül (vízfolyások és állóvizek morfológiai szabályozottságának csökkentése)	6.4. Vízfolyásokon és állóvizeken felhalmozódott iszap és mederbeli növényzet egyszeri eltávolítása
Víziközmű-szolgáltatás ellátásért felelősi feladatai	8. A víz hatékony felhasználását elősegítő műszaki intézkedések az öntözés, az ipar, az energiatermelés és a háztartás területén	6.3. Víziközmű-rekonstrukció, a technológiai és hálózati veszteségek csökkentése, beleértve a zöld energia megoldások alkalmazását

2.2.2. Nagyvízi mederkezelési terv (NMT)

A nagyvízi mederkezelési terv készítésének szabályozását a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet (NMT rendelet) tartalmazza. (<https://njt.hu/jogszabaly/2014-83-20-22>)

A nagyvízi mederkezelési tervet megalapozó tervdokumentáció tartalmazza

- a meglévő állapot ismertetését
- az előírásokat megalapozó vizsgálatokat
- előírásokat, tervezett intézkedéseket
- irat, rajz és térkép mellékleteket

A nagyvízi mederkezelési terv elkészítésével érintett vízfolyások, folyószakaszok felsorolását az NMT rendelet 4. számú melléklete sorolja fel.

Az elkészült nagyvízi mederkezelési tervek letölthetőek a területileg illetékes vízügyi igazgatóságok weblapjairól.

Vízügyi igazgatóság	NMT elérhetősége
KDV-VIZIG	http://www.kdvvizig.hu/index.php/kozerdeku/letoltesek/category/8-nagyvizi-mederkezesi-tervek
ATIVIZIG	http://www.ativizig.hu/vedekezes/NagyviziMederkezesiTerv
KÖTIVIZIG	http://kotiweb.vizugy.hu/nmt/index.php
TIVIZIG	http://www.tivizig.hu/mederkezeles
KÖVIZIG	http://www.kovizig.hu/02-vedekezes/01-arvizvedelem/08-nagyvizi-mederkezesi-terv/nagyvizi-mederkezesi-terv.php
KDTVIZIG	http://www.kdtvizig.hu/hu/hirek-kdtvizig-1/7004ccc2-0b52-40d3-9146-6dc3fea71704
NYUDUVIZIG	http://www.nyuduvizig.hu/index.php/kozerdeku/nagyvizi-mederkezesi-tervek
DDVIZIG	http://www.ddvizig.hu/hu/letoltesek-4/a2ce9284-64eb-477f-991d-c45d908f0ee3
ÉDUVIZIG	http://extranet.eduvizig.hu/nmkt/
ADUVIZIG	Nem elérhető
FETIVIZIG	Nem elérhető
ÉMVIZIG	http://www.emvizig.hu/Letoltesek/Letoltesek.asp

Az ITVT készítőjének érintettség esetén ismertetnie kell a településre vonatkozó, a nagyvízi mederkezelési tervből levezethető kötelezettségeket, fejlesztési irányokat, a tervben megfogalmazott kötöttségeket, valamint a településre levezethető távlati fejlesztési elképzeléseket és azok vízgazdálkodási vonatkozásait. Az ismertetésnek kivonatossan kell tartalmaznia a lényeges információkat. Az adatok részletesebb megismerését az eredeti dokumentum érintett fejezeteire történő hivatkozással kell segíteni. Amennyiben az adott település a nagyvízi mederkezelési tervek által nem érintett, úgy a fejezetben a fejezet megtartása mellett csak ezt a tényt kell ismertetni.

2.2.3. Árvízi kockázatkezelési terv (ÁKK)

Az Európai Parlament és a Tanács 2007/60/EK Irányelve az árvízkockázatok értékelésének és kezelésének témakörét az országok számára egységesen és kötelező jelleggel szabályozza. A végrehajtás nemzeti feladatait Magyarországon a 178/2010 Korm. sz. rendelet tartalmazza. A szabályozás előírja, hogy a tagállamoknak előzetes kockázatbecslést, árvízi veszély- és kockázati térképeket, továbbá az árvízkockázat kezelésére, csökkentésére hozandó intézkedéseket kell kidolgozni.

Magyarország Árvízi Országos Kockázatkezelési Tervét a közigazgatási egyeztetést követően a Kormány 2016. március 25-én fogadta el. A Terv a 14. sz. Hivatalos Értesítőben (2016. április 7.) jelent meg.

A 2021. évben felülvizsgált tervet a kormány a Magyarország 2021. évi árvízkockázatkezelési tervéről kiadott 1480/2022. (X. 13.) Korm. határozattal fogadta el.

Magyarország 2021. évi Árvízkockázat-kezelési terve elérhető a <https://vizeink.hu/akk-elseo-felulvizsgalata/#up01> címen az alábbi tartalommal:

Magyarország kormánya által elfogadott "Magyarország 2021. évi Árvízkockázatkezelési terve"

- Árvízkockázat-kezelési terv
- Árvízkockázat-kezelési terv függelék

Az Árvízkockázat-kezelési terv megalapozó, részletes és háttérdokumentumai

- Általános leírás
- Tervezési egységenkénti összefoglaló
- Árvízi veszélytérképezés
- Védett árterek elöntési térképei
- Kisvízfolyások elöntési térképei
- Vízmélységhez tartozó veszélytérképek
- Nyílt árterek elöntési térképei
- Ártéri öblözetek kockázati térképei
- Kisvízfolyások kockázati térképei
- Veszély és kockázati térképezés eredményeinek értékelése
- Budapest árvízkockázat-kezelési terve
- KEHOP-os projektek árvízkockázat értékelése

Az ITVT készítőjének érintettség esetén ismertetnie kell a településre vonatkozó, az árvízi kockázatkezelési tervből levezethető beazonosított veszélyeket, kockázatokat,

kötelezettségeket, fejlesztési irányokat, a tervben megfogalmazott kööttségeket, valamint a településre levezethető távlati fejlesztési elképzeléseket és azok vízgazdálkodási vonatkozásait. Az ismertetésnek kivonatossan kell tartalmaznia a lényeges információkat. Az adatok részletesebb megismerését az eredeti dokumentum érintett fejezeteire történő hivatkozással kell segíteni. Amennyiben az adott település az árvízi kockázatkezelési terv által nem érintett, úgy a fejezetben csak ezt a tényt kell ismertetni.

Az ismertetés során jellemzően az alábbi kapcsolódásokat kell vizsgálni:

- A települések érintettsége az árvízcsökkentő tározók által
- A település veszélyeztetett területen elhelyezkedő beépítésre szánt területei, amelyek kockáztnövekedést vonhatnak maguk után
- A kisvízfolyások mentén és a vízgyűjtők területén található települések villámárvizek általi veszélyeztetettsége
- Az árvízvédelmi töltésekkel védett területen elhelyezkedő települések veszélyeztetettsége
- A lokalizációs tervekben a településre vonatkozó információk (a települések elérési idői és az elöntési szintek, a település helyi lokalizációs védelmi vonalai helyszínrajzai, hossz- és minta keresztmetszvényei, a település egyedi védelmét szolgáló beavatkozások)
- A nyílt ártereken elhelyezkedő települések veszélyeztetettsége

2.2.4. Települési vízkárelhárítási terv

Amennyiben rendelkezésre áll, az illetékes vízügyi igazgatóság által megvizsgált és aláírt Települési vízkárelhárítási terv az az ITVT-vel együtt kezelendő.

Amennyiben a település nem rendelkezik Települési vízkárelhárítási tervvel, vagy annak tartalma aktualitása nem megfelelő, az Önkormányzat az ITVT készítésekor köteles elkészíteni, illetve kitölteni és az ITVT-vel együtt kezelni, jelen tervezési segédlet kiegészítő mellékletében *„Segédlet az Önkormányzat részére a települési vízkárelhárítással kapcsolatos felkészülés és teendők meghatározásához”* megadott táblázatokat.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4.§ (1) bekezdése alapján a települési önkormányzatok vízgazdálkodással összefüggő feladataként határozza meg a helyi vízrendezés, ár- és belvízelvezetés és a települési vízkárelhárítás ellátását.

A települési vízkárelhárítási tervdokumentáció a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény

végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 27§ (2.) bekezdése alapján a települési veszélyelhárítási terv melléklete, amely a lakott belterületek védelme érdekében szükséges információkat, utasításokat, rendelkezésre álló erőforrásokat, kapacitásokat és fejlesztési lehetőségeket foglalja össze, csak általánosan érinti a település közigazgatási területén nem önkormányzati feladatként megjelenő védekezéseket (pl. állami kezelésű vízfolyások), valamint a belterületet nem veszélyeztető, külterületi elöntések során végzendő vízkárelhárítási feladatokat. A terv jogszabályi, eljárási és műszaki információkat egyaránt tartalmaz a hatékony beavatkozásokhoz szükséges részletezettség szintjén.

A települési vízkárelhárítási tervet a vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelettel összhangban, az Országos Vízügyi Főigazgatóság megbízása alapján a Magyar Mérnöki Kamara Vízgazdálkodási és Vízépítési Tagozatának szakértői által készített, a települési vízkárelhárítási tervek készítéséhez kiadott módszertani útmutató (Útmutató) szerint kell elkészíteni.

Az Útmutató elérhető:

<http://vpf.vizugy.hu/reg/ovf/doc/MMK%20telepulesi%20vizkareelharitasi%20tervek%20modszertani%20segedlete%202015%20aprilis.pdf>

Az ITVT készítőjének meg kell ismerni a település Települési vízkárelhárítási tervét és ez alapján, abból átemelve kell egy összegzést készítenie a település vízkárelhárítási feladatairól, felelősségi rendszeréről közérthetően, a védelmi tevékenységet röviden összefoglalva. Az ITVT-t a meglévő települési vízkárelhárítási tervvel együtt kell kezelni. Amennyiben nem, vagy nem megfelelő tartalommal áll még rendelkezésre a vízkárelhárítási terv, akkor az ITVT-ben azokat a védelmi szempontból fontos információkat kell megadni, amelyek a település vízkárelhárítási tevékenységével összefüggenek és meghatározzák. Az ITVT vízkárelhárítási fejezete nem mentesíti a települést a Települési vízkárelhárítási terv elkészítésének kötelezettsége alól és nem kötelezi az ITVT készítőjét a hiányzó települési vízkárelhárítási terv elkészítésére!

Az ITVT-ben megjelenítendő vízkárelhárítással kapcsolatos tartalmat az Útmutatóval összhangban az alábbi szempontok szerint kell ismertetni.

A települési vízkárok általi veszélyeztetettséget az alábbiak szerint kell megadni:

- Be kell azonosítani és értékelni kell a település közigazgatási területét érintő, a vízfolyások, tavak, belvízi öblözetek által fennálló kockázatokat, veszélyeket.
- Ismertetni kell a korábbi időszakban előforduló vízkáreseményeket és a védekezési tapasztalatokat.
- Le kell határolni a közvetlen és közvetett elöntéssel veszélyeztetett területeket
- Be kell mutatni a védekezés kiépített és ideiglenes létesítményeinek helyzetét

- Fel kell hívni a figyelmet a kockázatokhoz nem illeszkedő területhasználatokra

A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 18/2003. (XII. 9.) KvVM–BM együttes rendelet tartalmazza, hogy a település milyen veszélyeztetett kategóriába tartozik, de ez a besorolás csak a Wesselényi Miklós Ár- és Belvízvédelmi Kártalanítási Alap (az ár- és belvízkárok megtérítésében való önkéntes részvételre ösztönző elkülönített állami pénzalap) tevékenysége érdekében készült el és kerül frissítésre, így a települési vízkárelhárítási tervek vonatkozásában általánosan nem alkalmazható, csak tájékoztató jellegű.

Ebben a fejezetben szükséges megadni a védekezési fokozatok elrendelésének konkrét értékeit és a fokozathoz tartozó feladatok azonosítását. Az ITVT-ben a meglévő települési vízkárelhárítási terv alapján ismertetni kell a védelmi szervezet felépítését, vagy védelmi terv hiányában legalább az alábbi információkat szükséges megadni (nem személyi megnevezéssel, hanem elsődlegesen önkormányzati/Vízügyi Igazgatósági szervezeti megnevezéssel és elérhetőséggel):

Védelemvezetés

- Védelemvezető és helyettese
- Szakaszvédelem vezető(k)
- Műszaki ügyelet

Egyéb szakcsoportok

- Adminisztráció: pl. Irodai szakcsoport
- Logisztika: pl. Logisztikai szakcsoport
- Szociális ellátás: pl. Elhelyezési és étel-miszer ellátó szakcsoport
- Műszaki beavatkozás

A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Korm. rendelet 9. § (3) bekezdés c) pontja szerint a védekezési tevékenység során a területileg illetékes VIZIG műszaki szakirányítást végez a polgármester részére nyújtott segítség keretében. Megfelelően rögzíteni kell a területileg illetékes vízügyi igazgatóság szakirányítást végző szervezeti egységének védekezés alatt érvényes elérhetőségeit.

2.2.5. Az önkormányzat vízkárelhárítási szervezete

A védekezés felelős vezetője a Polgármester, mint védelemvezető vagy akadályoztatása esetén az általa kijelölt személy (védelemvezető) aki a védekezést személyes felelősséggel irányítja és vezeti.

A védelemvezető munkájában a védelemvezető helyettes és szakcsoportok segítik. Minden a védekezés végrehajtását érintő lényeges intézkedés a védelemvezetőtől indul ki, illetve oda érkezik. A védelemvezető a védekezés operatív irányítója, a döntések utasítások kiadója, a végrehajtás számonkérője, döntései szakmai megalapozására kérheti a területileg illetékes vízügyi igazgatóságtól műszaki segítségnyújtó kirendelését, és annak szakvéleményét.

Amennyiben a polgármester a védekezési feladatai ellátásában műszaki segítségnyújtásra szorul – megkeresés esetén – a területileg illetékes VIZIG szakmailag támogatja a helyi-vízkárelhárítási tevékenységeket.

A vízügyi igazgatóságtól az önkormányzati védekezéshez kirendelt műszaki irányító nem veszi át a Védelemvezető (polgármester) feladatát, felelősségét, de szakmai tudásával segít felelősségteljes, műszakilag megalapozott döntést hozni.

Az állami kezelésű belterületi vízfolyások mentén kiépített víztartó létesítményeken az Önkormányzat köteles védekezni, viszont a védekezés alatt a védművekben keletkező károkat és a védképességet a tulajdonos/fenntartónak kell helyreállítani.

A védekezési időszak feladatait képezik

- védekezésre való felkészülés
- operatív védekezés
- védekezés megszűnését követő intézkedések

A települési vízkárelhárítási terven javaslatot kell tenni a védelmi szervezet kialakítására, amelynek a minimális felépítése a fentiek szerint:

Védelemvezetés

- Védelemvezető (érvényben lévő jogszabályok a polgármester) és helyettese
- Szakaszcsoport vezető(k)
- Műszaki ügyelet
- Adminisztráció: pl. Irodai szakcsoport
- Logisztika: pl. Logisztikai szakcsoport
- Szociális ellátás: pl. Elhelyezési és élelmiszer ellátó szakcsoport

Az önkormányzati vízkárelhárítás többszereplős tevékenység, elsősorban három állami szervezetnek, a katasztrófavédelemnek, kormányhivataloknak és vízügyi igazgatóságoknak vannak jogszabályi kötelezettségei.

A katasztrófavédelmi tv. „A polgári védelem katasztrófavédelemmel kapcsolatos feladatai” fejezetében szerepel:

52. § Polgári védelmi feladat:

k) közreműködés ..., a vizek kártételei elleni védekezés külön jogszabályban meghatározott feladatainak ellátásában, ...

A honvédelmi tv. alapján:

Védelmi igazgatási tevékenységben részvétel biztosítása. A megyei és helyi védelmi bizottságok tagja az árvízi védekezésért felelős szervezetnek a bizottság illetékességi területe szerinti vezetője.

A törvényi szabályozásokon túlmenően a vízkárelhárítás operatív feladatainak lebonyolítását már elsősorban a korábban felsorolt „vízügyi” jogszabályi keretek határozzák meg. Ennek megfelelően az önkormányzati védekezéssel kapcsolatos vízügyi feladat végrehajtás helyi területi szinteken történik.

2.2.6. Polgármesterek felkészítése

A vonatkozó szabályozás szerint a védelmi felkészülés adatszolgáltatásban és tervekészítésben nyilvánul meg. A vizek kártételei elleni védekezés szabályairól szóló 232/1996. (XII. 26.) Kormányrendelet a védekezésre való felkészülés során a védekezésre kötelezettek feladatai között említi:

- védekezési tervek és nyilvántartások elkészítése, kiegészítése;
- saját védelmi szervezetek megszervezése és felkészítése,
- az előző pontokban felsoroltak rendszeres, évenkénti felülvizsgálata;
- védekezési gyakorlatok tartása.

A védekezési terveket a védekezésre kötelezettnek minden év december 10-ig felül kell vizsgálnia és a változásokat a terveken át kell vezetnie.

2.3. Klímaváltozás és klímaalkalmazkodás

Az Európai Bizottság 2021 februárjában fogadta el az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új stratégiát (COM/2013/0216 final), amely kiemeli, hogy azonnali cselekvés szükséges a megváltozott éghajlat következményei ellen. Az alkalmazkodást célzó intézkedéseket az európai zöld megállapodás keretében megjelent intézkedésekkel együtt kell végrehajtani. 2020-ig valamennyi tagállamnak el kellett készítenie nemzeti alkalmazkodási stratégiáját vagy tervét.

2.3.1. A klímaváltozás várható területi hatásai

Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás hazai kereteit a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégia (NAS) határozza meg, amely a második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS-2) egyik kötelező eleme. Hazánkban különböző területi egyenlőtlenségek figyelhetők meg, amelyek az éghajlatváltozás hatásaira eltérő mértékben reagálnak, különböző mértékben sérülékenyek. Ebből adódóan a sérülékenységi mértékének regionális vizsgálata fontos feladat. A sérülékenységi vizsgálat célja, hogy feltárja az egyes térségek veszélyeztetettségének mértékét az éghajlatváltozás várható hatásaival szemben.

A NÉS-2 elérhető a 23/2018. (X. 31.) OGY határozat mellékleteként:

https://njt.hu/document/5c/5c6420184130000023_1.PDF

A NÉS-2 végrehajtásának első feladata az első Éghajlatváltozási Cselekvési Terv (I.ÉCsT) kidolgozása volt, amelyet 2020 januárjában fogadott el a kormány.

Első Éghajlatváltozási Cselekvési Terv elérhető:

<https://2015-2019.kormany.hu/download/7/c0/c1000/E%C3%89CST.zip#!DocumentBrowse>

A klímaváltozásnak a vizekre vonatkozó hatásainak vizsgálatához a megyei jogú városok hivatalos oldalain publikusan elérhető megyei klímastratégiák, valamint a települési klímastratégiák, illetve Fenntartható Energia és Klíma Akcióterv (SECAP) dokumentumok nyújtanak információt. A megyei és települési szintű klímastratégiák bemutatják a település klímaváltozáshoz kapcsolódó kihívásait, a klímaváltozás várható hatásait és a hatásokat enyhíteni tervezett mitigációs és adaptációs intézkedéseket.

Az ITVT készítőjének a megyei és - amennyiben rendelkezésre áll - a települési klímastratégiában, SECAP-ban foglaltakra támaszkodva be kell mutatnia a klímaváltozásnak a település területére vonatkozó várható hatásait, következményeit. A klímahatások bemutatásakor elsősorban a település vizeket érintő kitettségére, sérülékenységre, az ezekből fakadó azonosított klímakockázatokra kell fókuszálni, melyekre támaszkodva azonosíthatók a település szempontjából releváns vizeket érintő éghajlatváltozási problémakörök és hatásviselők.

Amennyiben nem áll rendelkezésre a településre klímastratégia, SECAP dokumentáció vagy egyéb releváns klíma dokumentum, akkor az összegzéshez Magyarországra vonatkozó klímamodelleket, számítási eredményeket, valamint a helyi tapasztalatokat kell felhasználni. Hasznos támogatást ad a NATÉR on-line is elérhető adata

(<https://map.mbfisz.gov.hu/nater/>), az OMSZ adatsorai, illetve - amennyiben rendelkezésre állnak - településre vonatkozó releváns mérések, dokumentációk.

2.3.2. A terület klímaalkalmazkodással összefüggő vízgazdálkodási kötelezettségei

Az ITVT készítőjének a fejezetben röviden fel kell vázolni a várható országos és helyi klíma forgatókönyvek alapján (lásd: 2.1.4.2 fejezet) meghatározott, szükségesnek ítélt beavatkozásokat, fejlesztéseket. Be kell mutatni az ismerttetett klíma célokhoz illeszkedő és ezek elérése céljából tervezett, javasolt vízgazdálkodást érintő feladatokat, követelményeket.

3. A településfejlesztéshez kapcsolódó vízgazdálkodási célok, stratégia, feladatok meghatározása

Az ITVT 1. és 2. fejezetében feltárt alapállapot és a rendelkezésre álló stratégiai és fejlesztési tervekben kell jelen fejezetben meghatározni azon összefüggéseket és vízgazdálkodást érintő célokat, feladatokat, amelyek szükségesek, illetve elősegítik a település fejlesztés során megfogalmazott célkitűzéseket. Fel kell tárni és be kell mutatni azon integrált vízgazdálkodási szempontokat, előnyöket és kötöttségeket, amikre tekintettel kell lenni a településen.

3.1. A település vízgazdálkodási állapotának értékelése

Jelen fejezetben az egyes vízgazdálkodási elemekre vonatkozóan és összességében el kell végezni egy SWOT elemzést a település vízgazdálkodási helyzetének, állapotának értékelése céljából. Ezen túl elemezni kell, hogy a település vízgazdálkodási helyzetének, mennyire segíti, vagy mond ellent a település fejlesztési elképzeléseivel, céljaival.

Az állapot értékelés során a vízgazdálkodási elemek mellett ki kell térni a rendelkezésre álló vízgazdálkodási alapadatok megfelelőségére és rendelkezésre állására, valamint, hogy a település milyen módon rendelkezik a vízgazdálkodás területén megalapozó előkészítő vizsgálatokkal, tervekkel.

A SWOT analízis keretében kell bemutatni a település vízgazdálkodására vonatkozóan a település:

- erősségeit,
- gyengeségeit,
- lehetőségeit,
- veszélyei (kockázatait).

A fenti négy területet a SWOT elemzésnek megfelelően 2 külön kategóriába kell rendezni:

- Belső tényezők – ezekre van ráhatása településnek. Ide tartoznak az erősségek (S) és a gyengeségek (W).
- Külső tényezők – ezekre nincs közvetlen ráhatása a településnek, mert a hatáskörünkön kívül esnek. Ilyenek a lehetőségek (O) és a veszélyek (T).

A fejezetben összegzésként kell szövegesen megadni azon területeket, amelyek megfelelő állapotban vannak, illetve fejlesztésre szorulnak.

3.2. A település vízgazdálkodásának jövője

3.2.1. A település vízgazdálkodási céljainak meghatározása

A 3.1 fejezetben tett értékelés alapján jelen fejezetben kell meghatározni azon vízgazdálkodási célokat, amelyeket a település magára nézve kitűz, mint amit el kíván érni vagy jogszabályokból levezethető kötelesség. Itt lehetőségek és veszélyek mentén olyan célokat kell meghatározni és szükség szerint rögzíteni, amelyek segítik a település fejlesztési terveiben megfogalmazott célok elérését, valamint a szükségszerűség mellett reálisan és gazdaságosan elérhetők.

A települési célok meghatározásánál az ITVT készítőjének a szakmai segítségnyújtása mellett a település vezetésének bevonásával együtt kell a célokat meghatározni és rögzíteni.

3.2.2. Fejlesztési, fejlesztendő területek, ehhez kapcsolódó feladatok beazonosítása

Az ITVT készítőjének ebben a fejezetben kell megadni azon vízgazdálkodással összefüggő fejlesztési, fejlesztendő területeket, amelyek összefüggésben vannak a település fejlesztési törekvéseivel, céljaival. Egyrészt be kell azonosítani azon vízgazdálkodási elemeket (pl.: víziközmű szolgáltatás, árvízvédelem, stb.), amelyek nem felelnek meg a követelményeknek, az elérendő kiépítettségnek, valamint meg kell adni, hogy ezek a település mely területeit érintik.

A fejlesztendő területek bemutatása mellett meg kell határozni azon lépéseket, elvégzendő feladatokat – beleértve az előkészítéshez, végrehajtáshoz szükséges teendőket – amelyeket el kell végezni a településnek a céljai eléréséhez.

Az ITVT készítőjének nem feladata konkrét tervezési feladat elvégzése, viszont indikatív módon (pl.: öntözési terület nagyság, fejlesztendő hálózati elem hossz, terhelési, kapacitás adat, nevesített létesítmény, stb.) jellemző adatok tekintetében javaslatot kell adni a fejlesztendő területre. Az egyes elvégzendő feladatokat olyan mélységben kell bemutatni, hogy az alkalmas legyen a beazonosításra további programalkotásra, feladat meghatározásra.

3.2.3. A település előkészítés alatt lévő fejlesztési programjai

Jelen fejezetben kell beazonosítható módon bemutatni azon folyamatban vagy előkészítés alatt lévő, a település vízgazdálkodását érintő programokat, elképzeléseket, (dokumentált kezdeményezéseket, tanulmányokat, terveket stb.) amelyeket a település már valamilyen szinten előkészített az ITVT készítést megelőzően. Az ismertetés során a beazonosíthatósághoz egy rövid megnevezést, leírást kell adni főbb indikatív adat, adatok megadásával. Meg kell adni továbbá az előkészítettség fokát, az esetleges tervek állapotát, érvényességét.

3.2.4. Programok feladatok sorrendisége, egymásra hatása

Az ITVT készítőjének jelen fejezetben egy összehangolt cselekvési javaslatot kell megadni az elvégzendő feladatokra. A 3.2.2 és 3.2.3 pontokban meghatározott egyes feladatok és előkészítés alatt lévő projektek esetében értékelni kell azok illeszkedését az ITVT-ben megadott célokhoz való illeszkedését, valamint azok sorrendiségét. Meg kell vizsgálni, hogy az egyes elvégzendő feladatok, projekt javaslatok, hogy épülnek egymásra és ennek megfelelően milyen ütemezéssel javasolt végrehajtani. Meghatározandó azon elemek, amelyek kötetlenül bármikor megvalósíthatók és azok, amelyek egymásra épülnek.

Összességében ezen feladat és projekt sorrendiség meghatározást az önkormányzattal közösen, az ITVT készítőjének szakmai irányításával kell elkészíteni. A projektek során meghatározandó azon fejlesztési elemek, amik függetlenek egymástól és így a rendelkezésre álló források, pályázati lehetőségek alapján szabadon végrehajthatóak és azok, amik egymásra épülnek. Az így összeállított feladat és cselekvési tervet az önkormányzat saját hatáskörben és eljárásrendjében hagyja jóvá és teszi magára nézve követendőnek, fogadja el ajánlásként.

3.3. A település integrált vízgazdálkodásával összefüggő feladatok

3.3.1. A közös vízgyűjtő területen elhelyezkedő települések koordinációja

Jelen fejezetben kell bemutatni szükség szerint azon önkormányzati intézkedéseket, vállalatokat, amelyek szükségesek az ITVT-ben megfogalmazott célok eléréséhez. Ebben a fejezetben kell meghatározni azon esetleges intézményi fejlesztési igényeket, amelyek a közös vízgyűjtőn fekvő települések vízgazdálkodással összefüggő feladatainak szervezéséhez, ellátásához szükségesek.

Fontos meghatározni azon teendőket, kapcsolódási pontokat, amik a közös vízgyűjtőn való települési koordinációs feladatok ellátásához, illetve a településen vízgazdálkodással összefüggő szolgáltatást végzőkkel szükségesek.

Az ITVT-ben fel kell tárni és meg kell adni azon fórumokat, lehetőségeket, amik az egyes feladatokhoz kapcsolódóan szükséges társadalmasítási, lakossági tájékoztatási tevékenységhez kapcsolódik. Fontos eleme a sikeres integrált települési vízgazdálkodásnak a vízgazdálkodási célok, stratégia, feladatok helyi szinten történő elfogadtatása, ennek lépései, ezzel kapcsolatos teendők meghatározása.

3.3.2. Az ITVT megvalósításának nyomon követése, módosítása, felülvizsgálat

Jelen fejezetben kell rögzíteni azon eljárásrendet, ami alapján az önkormányzat az ITVT-t véleményezi, véleményezte és ennek megfelelően a benne foglaltakat elfogadta és jóváhagyta. Fontos azon hatások és összefüggések megadása, ami az ITVT és egyéb települési tervekben szereplő esetleges ellentmondások, vagy átvezetések okán merülnek fel. Ide tartozik a rendezési terveknek való megfelelés kérdés, illetve azok esetleges alátámasztása kiegészítése az ITVT-ben foglaltak alapján.

Meg kell határozni azon periódusokat, településfejlesztéssel összefüggő változásokat, amikor az Önkormányzat az ITVT saját hatáskörben köteles felülvizsgálni, aktualizálni, illetve módosítani esetleges új, a települést érintő fejlesztések kapcsán.

ITVT térképi mellékletei

Az ITVT készítés keretében el kell készíteni azon térképi mellékleteket, amelyek a település vízgazdálkodásával összefüggésben tartalmazzák a szükséges információkat, áttekintő jól értelmezhető módon. A térképi mellékleteknek helyszínrajzilag, helyesen pozicionálva adott szimbólum rendszer használatával kell az egyes vízrajzi objektumokat, nyomvonalakt, területi lefedéseket bemutatni. Az egyes térképlapokhoz jelmagyarázatot kell megadni a rajzi jelekre és szimbólumokra vonatkozóan.

A térképlapokat a megadott léptékben és rajzmérettel kell elkészíteni. Amennyiben a rajzméret nem teszi lehetővé a tervezési terület teljes megjelenítését, a térképlapot egymás mellé helyezhetően több térképszelvényre kell felosztani. Amennyiben az egyes térképlapokon, a szerepeltetendő rajzi elemek sűrűsége már nem teszi lehetővé a megfelelő ábrázolást és érthetőséget, az adott tervlapon szerepeltetendő információkat azonos rajzi alap mellett tartalmi „al” csoportok szerint (pl.: 2/a; 2/b stb.) több tervlap használatával kell dokumentálni.

A tervlapokhoz szükséges alábbi vízügyi rajzi adatokat egységes térinformatikai állományként, formában az alábbiakban megadott kérelem kitöltésével kell megkérni és a településre vonatkozó vízügyi adatokat ezen kapott rajzi adatok szerint kell szerepeltetni, ábrázolni:

Adatszolgáltatás, térinformatikai állományok:

- VGT3-víztest részvízgyűjtő
- Vízfolyás, állóvíz
- Monitoring állomások (Felszíni állomás, Felszín közeli állomás, Felszín alatti állomás, Hidrometeorológiai állomás)
- Felszín alatti vízáteresztőmennyek (galéria, kút, kútfűrt, sírkút, öntözőgödör)
- Ivóvízbázis védőövezet
- Víztisztaság-védelmi terület övezete
- Parti sáv
- Árvízvédelmi védvonal (töltés, gát)
- Felszín alatti víztest sekély porózus és sekély hegyvidéki
- Felszín alatti víztest porózus és hegyvidéki
- Felszín alatti víztest karszt és termálkarszt
- Felszín alatti víztest porózus termál
- VTT tározó
- Kiemelt jelentőségű vízáteresztőmenny
- Nagyvízi meder övezete
- Tómeder övezete (BKÜTrT.)
- Fakadó és szivárgó vizek által veszélyeztetett terület
- Rendszeresen belvízjárta terület

ORSZÁGOS VÍZÜGYI
FŐIGAZGATÓSÁG

MŰSZAKI TÉRADAT SZOLGÁLTATÓ FŐOSZTÁLY

1. sz. melléklet

ADATIGÉNYLŐ LAP

Adatigénylő (személy, intézmény, szervezet) neve:

.....

Lakcíme / székhelye:

Telefon:

E-mail:

Az adatigénylés leírása, tartalma:

Az ITVT-hez szükséges Pilisborosjenő és Üröm település víztest vízgyűjtő területét érintő térinformatikai fedvények.

Az adatszolgáltatás módja, formátuma:

- ☐ elektronikus
☐ papíralapú
☐ betekintésre

FIGYELEMFELHÍVÁS - személyes adatok kezelésére vonatkozóan

A vízügyi igazgatási szerv a személyes adatokat a GDPR 6. cikk (1) bekezdés c) pontja alapján kezeli (jogi kötelezettség teljesítése) – Infotv. 26. § (1) bekezdésével összhangban.

Kelt.:, év hó nap

.....
**Adatigénylő (vagy képviselőjének)
aláírása**

A MI VÍZÜGYÜNK

központi telefonszám: +36 1 225-4400 • cím: 1012 Budapest, Márvány utca 1/d • levélcím: 1253 Budapest, Pf. 56.
email-cím: ovf@ovf.hu • honlap: www.ovf.hu

1. tervlap – Áttekintő helyszínrajz – M 1:100 000

A helyszínrajz a feladata a település és szomszédos (kapcsolódó) települések elhelyezkedésének bemutatása a vízgyűjtőn, vízgyűjtő határok és alegységek térképi ábrázolásával, feliratozásával. A helyszínrajzon kiemelten kell megjeleníteni a település közigazgatási határát, elhelyezkedését.

A térképen szerepeltetni kell:

- VGT szerinti vízgyűjtő határt, részvízgyűjtő határokat, illetve a tervező általi tényleges vízgyűjtő lehatárolás.
- Ártéri öblözetet.
- Közigazgatási határokat és közigazgatási elnevezéseket
 - megye,
 - település,
 - város,
 - egyéb nevesített közigazgatási terület egység.
- Főbb közlekedési hálózati elemeket (helyszín beazonosítás céljából).
- Területhasználattal kapcsolatos információkat
 - építési terület,
 - erdőterület,
 - mezőgazdasági terület,
 - egyéb nevesített területhasználatot bemutatandó területi egység.
- Jelentősebb vízgazdálkodási elemeket
 - folyók,
 - álló vizek,
 - vízgazdálkodási létesítmények, nagyműtárgyak.

Megjelenítés: A2 méretben, amennyiben nem a bemutatandó terület meghaladja az A2-es méretet, több térképlap felhasználásával kell elkészíteni a helyszínrajzot.

2. tervlap – Település közigazgatási területét bemutató helyszínrajz – M 1:10 000

A helyszínrajz a feladata a település közigazgatási határán belüli település domborzatára, területhasználatára és közigazgatással kapcsolatos információk térképi megjelenítése, feliratozása.

A térképen szerepeltetni kell:

- A település domborzati megjelenítését, szintvonalakkal (5 / 10 m) ábrázolással.
- Település főbb vízrajzi elemeit.
- Vízkár kockázati helyszíneket.
- A település részletes területhasználatot
 - építési terület,
 - erdőterület,
 - mezőgazdasági terület,
 - ipari terület,
 - egyéb nevesített használattal bíró területek.
- Település rendezési tervekben kijelölt fejlesztési területeket.

Megjelenítés: A2 méretben, amennyiben nem a bemutatandó terület meghaladja az A2-es méretet, több térképlap felhasználásával kell elkészíteni a helyszínrajzot.

3. tervlap – A település víziközmű rendszer bemutató helyszínrajz – M 1:10 000

A helyszínrajz a feladata a település víziközmű rendszerének főművi elemeinek a bemutatása térképi megjelenítése. A tervlapon elsődlegesen az 1.3.1 – 1.3.4 pontban meghatározott és bemutatott települési vízgazdálkodási elemeket kell bemutatni térképi ábrázolással, feliratozással.

A térképen szerepeltetni kell:

- Ivóvíz ellátó rendszer főművi elemeit
 - hálózat, gerinc vezetékek,
 - gépház,
 - víztornyok, tározó,
 - ivóvíz termeléshez tartozó kutak,
 - vízkivételi művek,
 - tisztító-, kezelőművek,
 - egyéb vízellátáshoz kapcsolódó jelentős műtárgy, létesítmény.
- Felszín alatti vizekkel kapcsolatos lehatárolásokat
 - hidrogeológiai védőidom és védőterületek,
 - felszín alatti víztestek.
- Szennyvízelvezető rendszer főművi elemeit
 - hálózat főgyűjtő elemek,
 - átemelők,
 - szennyvíztisztító telep,
 - egyéb a szennyvízelvezetéshez kapcsolódó jelentős műtárgy létesítmény.
- Csapadékvíz elvezető rendszer főművi elemei
 - zárt csatorna,
 - nyílt árok,
 - egyéb a csapadékvíz elvezetéshez kapcsolódó jelentős műtárgy létesítmények.
- Elválasztott, egyesített rendszerrel üzemelő területeket.
- Egyéb ismert vízkivételi kutakat.
- Termál és fürdővíz gazdálkodás létesítményeit.

Megjelenítés: A2 méretben, amennyiben nem a bemutatandó terület meghaladja az A2-es méretet, több térképlap felhasználásával kell elkészíteni a helyszínrajzot.

4. tervlap – A település felszíni és felszínalatti vizeit bemutató helyszínrajz – M 1:10 000

A helyszínrajz a feladata a település víziközmű rendszerének főművi elemeinek a bemutatása térképi megjelenítése. A tervlapon elsődlegesen az 1.3.5 – 1.3.10 pontban meghatározott és bemutatott települési vízgazdálkodási elemeket kell bemutatni térképi ábrázolással, feliratozással.

A térképen szerepeltetni kell:

- Vízgyűjtő és részvízgyűjtő lehatárolásokat.
- A felszíni vízrajzi elemeket
 - folyók, vízfolyások,
 - tavak, álló vizek, tározók.
- Vízgazdálkodási létesítményeket, műtárgyakat
 - gátak,
 - védvonalak,
 - műtárgyak.
- Felszíni vízgazdálkodással érintett területeket
 - nagyvízi meder területe,
 - elöntéssel veszélyeztetett területek,
 - mezőgazdasági öntözéssel ellátott terület,
 - belvíz elvezetéssel rendezett, alagcsövezett terület,
 - belvízveszélyes terület,
 - rekreációs vízfelületek,
 - védett vizes élőhelyek.
- Monitorin állomásokat
 - hidrometeorológiai,
 - felszíni vízrajzi,
 - felszínalatti, talajvízfigyelő kutak,
 - aszály monitoring.

Megjelenítés: A2 méretben, amennyiben nem a bemutatandó terület meghaladja az A2-es méretet, több térképlap felhasználásával kell elkészíteni a helyszínrajzot.

Kiegészítő melléklet: Segédlet az Önkormányzat részére a települési vízkárelhárítással kapcsolatos felkészülés és teendők meghatározásához

1. számú segédlet - ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZTŐ (POLGÁRMESTER) RÉSZÉRE

A védekezésre kötelezettek helyi vízkárelhárítási feladataikat a védekezési terv alapján látják el. A védekezési tervek készítése és aktualizálása a védekezésre kötelezettek feladata.

A védelemvezető feladatai a védekezésre való felkészülés időszakában	✓
Figyelemmel kíséri a várható rendkívüli meteorológiai helyzetre kiadott riasztásokat, valamint a VIZIG által készített hidrometeorológiai tájékoztatókat.	
A vízvisszatartó depóniák és beavatkozási helyek kaszálása a jelenségek megfigyelhetősége és a beavatkozások végrehajthatósága érdekében	
A beavatkozási helyeket, depóniákat megközelítő utak járhatóságának felülvizsgálata.	
Műtárgyak felülvizsgálata.	
Védelmi eszközök, anyagok, gépek felülvizsgálata.	
A kommunikáció módjának megszervezése.	
A védelmi szervezet értesítése, felkészülés az esetleges védekezésre.	
Vízkár-elhárítási terv, annak, éves felülvizsgálatainak és más felkészülési tervek áttekintése.	

A védelemvezető feladata a védekezési időszakban	✓
Tájékozik az előre jelzett tetőző vízszintekről, a várható vízkár eseményekről, és a várható elöntésekről (VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyelete, Katasztrófavédelmi Igazgatóság).	
Elrendeli a védekezési készültséget, értesítést küld a releváns intézményeknek, valamint tájékoztatja a lakosságot.	

A készültség elrendelését követően azonnal intézkedik a védelmi napló vezetéséről.	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges munkaerő mozgósításáról, beosztás készítéséről. Az település vízkár-elhárítási szervezetét mozgósítja.	
Gondoskodik a védekezésben résztvevők foglalkoztatásáról, munkájának irányításáról. A munka megkezdése előtt gondoskodik a védekezésben résztvevők tűz-, munka- és balesetvédelmi oktatása megtartásáról, és dokumentálja azt.	
Kapcsolatfelvétel környező szomszédos Önkormányzatokkal, szerződött partnerekkel	
Kommunikációs csatornák üzembe helyezése, ellenőrzése.	
Helyi vízállás észlelés megszervezése, esetleg ideiglenes mércék kihelyezése.	
Felvonulási területek kijelölése és biztosítása.	
A védelmi helyzet, az előrejelzés alapján módosítja a védekezési készültség fokozatát	
Azonnali beavatkozást igénylő problémák elhárításáról intézkedés, például: - töltéskoronák és megközelítő utak kátyúzása, utak és rakodóterek hómentesítése - műtárgyak elzárószerkezeteinek hó- és jégmentesítése, működtetéshez szükséges eszközök kiszállítása (pl. lakatkulcsok) - eltömődött, feliszapolódott mederszakaszok soron kívüli tisztítása - töltések és műtárgyak környezetének kaszálása szükség szerint jelenségek megfigyelése érdekében	
Gondoskodik a lakosság folyamatos tájékoztatásáról.	
Gondoskodik a védekezés irányító- és őrszemélyzetének megkülönböztető jellel (karszalag, jelvény, kitűző), a járművek, és a földmunkagépek „VÍZKÁRELHÁRÍTÁS” feliratú táblával való ellátásáról	
Gondoskodik a védekezéshez szükséges anyag, eszköz, felszerelés és gép szükség szerinti utánpótlásáról.	
Gondoskodik a védekezési költségek elszámolásához szükséges adatok, elsősorban a védekezésnél dolgozók munkájának, a védekezéshez igénybe vett gépek, felszerelések és anyagok felhasználásának folyamatos nyilvántartásáról.	

Gondoskodik a vizek lehetséges legkisebb kártétellel történő levezetéséhez szükséges műszaki intézkedés elrendeléséről, végrehajtásáról és ellenőrzéséről	
Gondoskodik a mentesített területre betört vizek elszigeteléséről, a víznek a mederbe történő visszavezetéséről és az ezzel összefüggő munkák elvégzéséről.	
Gondoskodik a védőművek állapotának állandó megfigyeléséről, káros jelenségek esetén a szükséges beavatkozások megtételéről, a műtárgyak jegesedésének megakadályozásáról.	
Az elrendelt védekezési fokozatban reggel 07.00 óráig napi jelentést készít és küld a VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyletének.	
Fényképfelvételekkel (lehetőség szerint az időpont rögzítésével) dokumentálja az esetleges károkat és a védekezési mozzanatok a beavatkozások helyszínein.	
A védekezéshez a védelemvezető részére nyújtott segítség igénylése a VIZIG-től (szakértője műszaki szakirányítást végez)	
Tartós védekezés esetén gondoskodik legalább tíz naponkénti költségbecslés elkészítéséről és a védekezési költségfedezetének igényléséről	
Szükség esetén kezdeményezheti a polgári védelmi szervezet mozgósítását.	
A vízkárelhárítás feladatait a szomszédos önkormányzatokkal, a VIZIG-el és a Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel rendszeres kapcsolatot tartva kell ellátnia.	
A vízállások leolvastatása, feljegyzése a meglévő vagy ideiglenes vízmércéken, és ezen adatok igény szerinti továbbítása.	
Ha az elvezetendő vízmennyiség meghaladja a levezető csatornahálózat vízelvezető (emésztő) képességét, a vízelvezetés sorrendiségének megállapítása a mentesítendő területek figyelembevételével.	
A védekezés befejezésekor a védekezési készültséget megszünteti, a védekezés alatt keletkezett dokumentumokat összegyűjti.	

A védelemvezető feladata a védekezés megszüntetését követő időszakban	√
Ha kitelepítés történt a védekezés során, megszervezi a visszatelepítést.	
Gondoskodik az ideiglenes védőművek elbontásáról.	
Gondoskodik a védekezés után elbontott, és hulladékká váló anyagok besorolás szerinti ártalmatlanításáról. Ennek megítéléséhez – szükség	

szerint – igénybe veszi a Környezetvédelmi Természetvédelmi Felügyelőség és az ÁNTSZ segítségét.	
Szükség szerint megszervezi a kármentesítést.	
Intézkedik a védelmi költségek elszámolásáról.	
Gondoskodik a védvonalak eredeti állapot szerinti helyreállításáról	
Intézkedik a beavatkozási helyek, tetőző vízszintek, elöntési határvonalak rögzítéséről (geodézia, fényképfelvétel), valamint dokumentálásáról	
Intézkedik a védekezésnél használt eszközök, gépek karbantartásáról	
Intézkedik az elhasználódott védelmi anyagoknak az előírt mennyiségre kiegészítéséről	
A települési védelmi szervezettel kiértékeli a védekezést, a tapasztalatokat összefoglaló jelentésben összegzi és megküldi a felülvizsgálatra jogosult szerv részére	
Gondoskodik a vízkár-elhárítási terv aktualizálásáról (fényképfelvételek, védekezési tapasztalatok, stb.)	
Összefoglaló jelentés készítése képviselőtestület felé készültség lezárása után 15 napon belül	
Összefoglaló jelentés elfogadtatása képviselőtestülettel és megküldése a VIZIG részére készültség lezárása után 30 napon belül	
Összefoglaló jelentés csatolása a védelmi tervcsomaghoz, védekezés dokumentumainak archiválása	

2. számú segédlet – AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZETI BEOSZTÁS

Ssz.	Név	Cím	Elérhetőség	Beosztás	Szolgálati hely	Irányító személy

3. számú segédlet – TELEPÜLÉSI VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSI SZERVEZET FELÉPÍTÉSE [FOLYAMATÁBRA]

3.1. AZ ÖNKORMÁNYZATI VÉDELMI SZERVEZETBEN RÉSZTVEVŐK ÉS FELADATAIK

- javasolt felépítés -

A védekezés felelős vezetője a település polgármestere - mint védelemvezető - vagy akadályoztatása esetén az általa kijelölt személy (védelemvezető-helyettes), aki a védekezést személyesen vezeti.

A védelemvezető munkájában a védelemvezető-helyettes, a szakaszvédelem-vezető és a szakcsoportok segítik. Minden a védekezési feladatok végrehajtását érintő intézkedés a védelemvezetőtől indul ki, illetve az információk, adatok hozzá érkeznek. A védelemvezető a védekezés operatív irányítója, a döntések utasítások, tájékoztatások kiadója, a feladatok végrehajtásának számon kérője. A védelemvezető értékeli a beérkezett információkat és meghatározza a védekezés módját.

Kapcsolódó segédlet: „S-06 ELLENŐRZŐ LISTA A VÉDELEMVEZETŐ RÉSZÉRE”

Kitöltendő tábla beosztott személyekre:

Beosztás	
Neve	
Munkahelye	
Munkahelyének címe	
Munkahelyének telefonszáma	
Lakcíme	
Lakástelefonja	
Mobil telefonszáma	
E-mail címe	

1. VÉDELEM VEZETŐ, VÉDELEMVEZETŐ-HELYETTES

I. fokú készségnél	Telefonon, vagy személyesen riasztja a helyettesét, illetve a szakcsoportok vezetőit. Gondoskodik a 12 órás nappali őrszolgálat megszervezéséről.
II. fokú készségnél	Megszervezi a 24 órás éjjel-nappali figyelőszolgálatot.
III. fokú készségnél	Intézkedik a beavatkozási szakaszokra meghatározott feladatok végrehajtására

A védekezés műszaki feladatai: az árvizek, a belvizek és a vízhiány időszakában - a védőműveken vagy azok mentén - a védőművek védő- és működőképességének megőrzése.

A védekezés államigazgatási feladatai: a védekezéssel összefüggő rendvédelmi, szociális és egészségügyi hatósági, továbbá a műszaki feladatok ellátásához szükséges munkaerő, eszköz, anyag, felszerelés rendelkezésre állása, valamint a vizek kártételei által fenyegetett területeken az élet- és vagyonbiztonság érdekében végzendő megelőző és operatív feladatok.

A védelemvezető akadályoztatása (pihenőidő töltése, betegség, távollét, stb.) esetén az általa kijelölt védelemvezető-helyettes helyettesíti.

2. SZAKASZVÉDELEM-VEZETŐ

Feladata:

- A védelemvezető által meghatározott védelmi szakaszon, vagy területen dolgozik. A védekezés helyi irányítója és felelős vezetője, aki a védekezés műszaki feladatait a védelmi szakaszhoz beosztott és kinevezett dolgozói bevonásával szervezi és vezényli.
- A védekezés alatt minden nap 06.00-ig jelentést ad a település műszaki ügyeletének a végzett munkáról, a felhasznált anyagokról, létszámról, gépekről, eseményekről.
- Irányítja és megszervezi az őrszemélyzet munkáját.
- Ha a vízviisszatartó depónia átszakadásának veszélye fenyeget, vagy ha az elöntések emberi életet, létesítményeket és javakat veszélyeztetnek, javaslatot tesz a védelemvezetőnek (polgármesternek) a veszélyeztetett területekről a kitelepítés elrendelésére.

3. MŰSZAKI ÜGYELET

Feladata:

- Az önkormányzati védelmi szervezetben résztvevőktől a napi jelentéshez szükséges adatok begyűjtése. A védelemvezető utasítására vezeti a védelmi naplót.
- A védekezéssel kapcsolatos tájékoztatók és helyzetjelentések összeállítása és továbbítása a VIZIG Vízkár-elhárítási Ügyeletének.
- Katasztrófa-riasztás jelzésének vétele, folyamatos továbbítása a védelemvezetőnek,
- Meteorológiai adatok vétele, nyilvántartása,
- Kapcsolattartás a védekezésben résztvevő szervezetekkel, sajtóval
- Feladata a lakosság tájékoztatása, szükség esetén riasztása, a polgári védelmi szervezet állományának riasztása, a riasztásra szolgáló technikai eszközök és berendezések működtetése, a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, polgári

védelmi szervezet, az irányító és együttműködő szervek, szervezetek közötti kommunikáció biztosítása, az informatikai és kommunikációs eszközök üzemeltetése, a vezetés infokommunikációs feltételeinek biztosítása, a katasztrófa-elhárítási feladatok során igénybe vett kormányzati célú hálózatok üzemeltetőjével való kapcsolattartás.

Műszaki ügyelet	
Címe	
Telefonszáma	
Fax	
Mobil telefonszáma	
E-mail címe	

4. Iroda szakcsoport

Feladatai:

- Célszerűségi szempontok szerint a jegyző látja el.
- A napi jelentések alapján nyilvántartja a védekezésben résztvevő dolgozókat. Ellenőrzi a munkavédelmi, balesetvédelmi és tűzvédelmi szabályok betartását. A védekezési elszámolásokat begyűjti, ellenőrzi, és a kifizetésekről gondoskodik. Napi jelentést ad 18 óráig az ügyeletnek a védekezésben résztvevő irodai létszámról.

5. LOGISZTIKAI SZAKCSOPORT

Feladata:

- Gondoskodik a védekezéshez igényelt gépek, járművek, szivattyúk gépkezelők, szerelők biztosításáról.
- Megszervezi a gépek, berendezések zavartalan üzemelését és hibaelhárítását.
- Intézi a védekezéshez szükséges anyagok beszerzését és kiszállítását, nyilvántartja a felhasznált anyagokat, gépek üzemórát. Minden nap jelentést ad 06.00-kor a település műszaki ügyeletének a felhasznált anyagokról, gépekről, igénybe vett létszám adatairól.
- Segíti a szakaszvédelem vezető munkáját, kapcsolatot tart az önkormányzati védelmi szervezetben résztvevőkkel és a Katasztrófavédelmi Kirendeltséggel.

6. ELHELYEZÉSI ÉS ÉLELMISZER ELLÁTÓ SZAKCSOPORT

Feladatai:

- Az összesített napi jelentések és az Irodai szakaszcsoporthoz nyilvántartásai alapján megszervezi a védekezésben résztvevők ellátását, ételmezését, munka és védőruházattal való ellátását. Intézi és szervezi a kitelepített lakosok és az érkező idegen beavatkozó erők elhelyezését, ellátását.
- Naponta 18 óráig a műszaki ügyeletnek jelentést kell adnia az elhelyezettek és az ellátottak létszámáról, a felhasznált anyagokról

4. számú segédlet – A VÍZKÁR-ELHÁRÍTÁSHOZ IGÉNYBE VEHETŐ ERŐFORÁSSOK ADATAI ÉS BESZERZÉSI LEHETŐSÉGEI

I. Anyagok (homok, homokzsák, mezőgazdasági fólia, stb.)

Anyag	Mennyiség	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés

II. Eszközök (lapát, fáklya, stb.)

Eszköz	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés

III. Gépek (szivattyú, áramfejlesztő, stb.)

Eszköz	Beszerzési hely	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email	Megjegyzés

IV. Földmunkagépek

Földmunkagép			Tulajdonos			
Megnevezése	Kapacitás (m ³ /óra)	Szerelék	Neve	Címe	Tel/Fax/Mobil	Email

V. Tehergépjárművek

Tehergépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Platóméret (m*m)	Teherbírási (t)	Neve	Címe	Tel/Fax/ Mobil	Email

VI. Személyszállító gépjárművek

Személyszállító gépjármű			Tulajdonos			
Megnevezése	Szállítható személyek száma (fő)	Terepjáró igen/nem	Neve	Címe	Tel/Fax/ Mobil	Email

5. számú segédlet – A VÉDELMI NAPLÓ VEZETÉSÉNEK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A védelmi napló a helyi védekezési tevékenységről készült egyetlen olyan okmány, amely az ellenőrzés, a műszaki-gazdasági elszámolás alapja, ezért feltétlen gondos vezetést kíván.

1. Védelmi napló vezetését a védekezési fokozat elrendelése után azonnal meg kell kezdeni, majd folyamatosan kell vezetni, a megtett intézkedéseket azonnal be kell jegyezni.
2. A naplóbejegyzéseket időrendi sorrendben, a dátum és az idő percnyi pontosságú megjelölésével, a bejegyző aláírásával kell megtenni.
3. Bejelentés esetén rögzíteni kell:
 - a bejelentés időpontját
 - a bejelentő nevét, telefonszámát és későbbi elérési lehetőségét • a bejelentés pontos tartalmát
 - a szóban forgó esemény, jelenség helyét
 - és ha van a veszélyeztetett javakat
4. Intézkedés esetén rögzíteni kell:
 - az intézkedés időpontját
 - a hívott személy nevét, telefonszámát és későbbi elérésének lehetőségét
 - a lefolytatott beszélgetés tartalmát
 - a kapott vagy adott utasításokat
5. Többek közt naponta bejegyzendő:
 - az elvégzett védekezési munka,
 - a felhasznált anyagok, igénybe vett eszközök mennyisége,
 - a védekezésben résztvevők létszáma,
 - alkalmazott technika,
 - keletkezett károk,
 - az ügyelet átadás-átvétele,
 - a társszervektől kapott, illetve a részükre adott tájékoztatások, intézkedések.
6. A védelmi naplóba csak a védelemvezető és az ügyeleti szolgálat tagjai tehetnek bejegyzést.
7. A védelmi naplót az ügyeleti szolgálat irodájában kell tartani úgy, hogy a védekezés ideje alatt betekintés és bejegyzés céljából bármikor hozzáférhető legyen.

8. A vízkárelhárítás eseményeiről, helyszíneiről célszerű fénykép dokumentációt készíteni a fénykép készítése időpontjának feltüntetésével.
9. Legyen összhangban a vis maior bejelentésekhez kapcsolódó irat dokumentációval.
10. A védelmi naplót számozott oldalakkal folyamatosan kell vezetni, lehetőleg minél gyakrabban digitalizálni szkenneléssel.
11. A naplóba időrendi sorrend szerint be kell ragasztani:
- faxküldeményeket,
 - E-mail küldemények

2023.01.15.

ORSZÁGOS VÍZÜGYI
FŐIGAZGATÓSÁG